

ถอดบทเรียน

การรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

เอกสารหมายเลข 052/2567

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

ตามที่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำนวน 12 โรงเรียน ได้ผ่านการประกันคุณภาพภายนอกในรอบห้าปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เรียบร้อยแล้ว ทางกลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 มีความประสงค์ถอดบทเรียนการเตรียมความพร้อมและการรับการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาดังกล่าว เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมให้กับสถานศึกษาที่ต้องเข้ารับการประกันคุณภาพภายนอกในปีงบประมาณต่อไป จึงรวบรวมและจัดทำเอกสาร ถอดบทเรียนการรับการประกันคุณภาพภายนอกห้าปี ขึ้น เนื้อหาเป็นการถ่ายทอดบทเรียน วิธีการปฏิบัติ และข้อเสนอแนะ กิจกรรมต่างๆ ที่ได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมและการรับการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาที่ผ่านมาของสถานศึกษาทั้ง 12 โรงเรียน ที่ประสบความสำเร็จพร้อมข้อเสนอแนะเพื่อเติมเต็มสิ่งที่ควรทำหรือสิ่งที่ไม่ควรทำในการเตรียมรับการประกันคุณภาพภายนอกห้าปี ประเด็น 1 วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกห้าปี ประเด็นที่ 2 ข้อเสนอแนะในการดำเนินการในประเด็นที่สำคัญที่สถานศึกษานั้นดำเนินการได้ดี และประเด็นที่ 3 Do & Don't ข้อควรระวัง เรื่องไหนต้องทำ หรือไม่ควรเสียเวลาทำ

ผู้จัดทำหวังว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครูที่จะนำแนวทางการปฏิบัติดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาจนมีความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกห้าปีต่อไป

ชุลีกร ใหม่เขียว

กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
โรงเรียนบ้านแม่เทย ประเด็น	1
1. วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า	1
2. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ	1
- การเก็บรวบรวมข้อมูลและและการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ	1
- ผู้เรียนนำตนเองในการเรียนรู้ โครงการนักเรียน	2
3. Do & Don't	2
โรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย ประเด็น	4
1. วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า	4
2. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ	5
- ข้อเสนอแนะในการเก็บรวบรวมข้อมูล และกานนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ	5
- ผู้เรียนนำตนเองในการเรียนรู้ โครงการนักเรียน	5
3. Do & Don't	6
โรงเรียนบ้านหนองปลาสะวาย ประเด็น	7
1. วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า	11
2. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ	
- แผนงานและการดำเนินงานด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	
- Professional Learning Community	
- School as Learning Community	
3. Do & Don't	15
โรงเรียนบ้านห้วยหละ ประเด็น	16
1. วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า	16
2. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ	16
- การเตรียมข้อมูลและการได้มาซึ่งข้อมูล	16
- ระบบและกระบวนการดูแลช่วยเหลือเด็ก	17
- Best Practice	17
3. Do & Don't	19

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
โรงเรียนวัดวังหลวง ประเด็น	20
1. วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า	20
2. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ	21
- Best Practice	21
- สวัสดิการ สวัสดิภาพ แนวทางการป้องกันโรค อุบัติภัย ภัยพิบัติ	22
- ระบบและกระบวนการดูแลช่วยเหลือเด็ก	23
3. Do & Don't	25
โรงเรียนบ้านเหล่ายาว ประเด็น	26
1. วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า	26
2. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ	26
- การจัดสภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ที่มีความมั่นคงและปลอดภัย	26
- ค่านิยม	27
- การนำเสนอ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญของโรงเรียน	27
3. Do & Don't	28
โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง ประเด็น	29
1. วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า	29
2. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ	30
- การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะพึงประสงค์ที่เหมาะสมกับวัย	30
- การประเมินพัฒนาการของเด็กอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	31
- การจัดสภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ที่มีความมั่นคงและปลอดภัย	31
3. Do & Don't	32
โรงเรียนชุมชนบ้านป่าไผ่ ประเด็น	33
1. วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า	33
2. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ	35
- หลักสูตรและแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	35
- การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะพึงประสงค์ที่เหมาะสมกับวัย	36
3. Do & Don't	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
โรงเรียนบ้านห้วยป็นจ้อย ประเด็น	38
1. วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า	38
2. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ	38
- การพัฒนาคุณภาพการจัดประสบการณ์เรียนรู้เด็กปฐมวัย	38
- หลักสูตรและแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการประเมินหลักสูตร	38
- การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงาน ภายนอก	
3. Do & Don't	38
โรงเรียนบ้านห้วยกาน ประเด็น	39
1. วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า	39
2. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ	40
- การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงาน ภายนอก และการเชิญผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลในวันประเมินและรับฟัง รายงานผลด้วยวาจา	
- การจัดสภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ที่มีความมั่นคงและปลอดภัย	42
3. Do & Don't	43
โรงเรียนบ้านปวงคำ (ประชาอุทิศ) ประเด็น	45
1. วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า	45
2. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ	47
- การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ	47
- ค่านิยม	47
- การยื่นทักท้วงผลการประเมิน	48
3. Do & Don't	49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
โรงเรียนบ้านห้วยต้มชัยยะวงษาอุปถัมภ์ ประเด็น	51
1. วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า	51
2. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ	52
- กระบวนการนิเทศการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่าง เป็นระบบ	52
- การยื่นทักท้วงผลการประเมิน	52
3. Do & Don't	52
ข้อเสนอแนะจากการนิเทศการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ให้พร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า โดย ศน.ชูลีกร ใหม่เขียว	54
ข้อเสนอแนะจากการนิเทศงานระบบประกันคุณภาพ โดย ศน.อัญชัญ ธรรมสิทธิ์	56
การนิเทศเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกปีงบประมาณ พ.ศ.2567 โดย ศน.ธัชพล สุวรรณพงษ์	57
การนิเทศเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดย ศน.กษิญา ปราณธินันท์	63
คณะผู้จัดทำ	71

**ถอดบทเรียนการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า
โรงเรียนบ้านแม่เทย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต ๒**

๑. วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า

- ❖ มีวางแผนระบบการทำงาน เพื่อให้สามารถใช้ข้อมูลที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพไม่ซ้ำซ้อน
- ❖ การสื่อสารในองค์กรสำคัญที่สุด เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายและทุกฝ่ายมีส่วนร่วมจริงๆ การสื่อสารในทุกกระบวนการต้องชัดเจนว่าเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดคืออะไร
- ❖ ครูผู้สอนควรเอาใจใส่ในมโนคติของนักเรียน (ความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่แต่เดิม) เพราะการต่อยอดการเรียนรู้จะทำได้ดีถ้านักเรียนเรียนรู้และเข้าใจอย่างถูกต้อง แต่หากฐานความรู้เดิมผิดพลาด การแก้ไขความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนจึงสำคัญเป็นอันดับแรกๆ ก่อนจะเรียนรู้และต่อยอดไปยังเรื่องใหม่

๒. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

๒.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ

- ❖ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะแบ่งออกเป็น ๒ ส่วนคือ
 - เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการรายงานผลลัพธ์การพัฒนาตามค่าเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนซึ่งมีการประกาศใช้ในแต่ละปีการศึกษา โดยข้อมูลที่เก็บรวบรวมจะมีอยู่ ๒ ลักษณะ คือ

ข้อมูลที่เป็นตัวเลขซึ่งสามารถนำไปหาค่า หรือสรุปผลเชิงสถิติ โดยส่วนมากจะเกี่ยวข้องกับ ผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะและความสามารถในด้านต่างๆ ของผู้เรียน เป็นต้น ในด้านบุคลากรก็จะเป็นข้อมูลจำนวนชั่วโมงในการอบรมพัฒนาตนเอง บันทึกการใช้สื่อ การพัฒนาสื่อ ผลงานวิจัยและนวัตกรรม เป็นต้น และในส่วนของการบริหารจัดการก็จะเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของผู้มีส่วนร่วม สถิติการใช้ สื่อ การใช้งานห้องปฏิบัติการ แหล่งเรียนรู้ต่างๆ เป็นต้น

ข้อมูลเชิงคุณภาพ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลที่เป็นภาพ วิดีโอ หรือเอกสารรายงานสรุปผลการดำเนินงานต่างๆ โดยส่วนมากจะเกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ข้อมูลที่เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์โรงเรียน ช่องยูทูป หรือเฟสบุ๊ก

- เก็บรวบรวมข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดในการประเมินคุณภาพภายนอก เช่น แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี รายงานการประเมินตนเอง (SAR) หลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ หลักสูตรท้องถิ่น บันทึกการประชุม เอกสารที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การนิเทศติดตาม แผนการจัดประสบการณ์ แผนการจัดการ

เรียนรู้ เอกสารเกี่ยวกับการวัดประเมินผล รายงานสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการ ทะเบียนสื่อ แหล่งเรียนรู้ ข้อมูลผลงาน ชิ้นงาน รางวัล การนำเสนอผลงานของนักเรียน เป็นต้น

- ❖ การนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ จะมีการนำเสนอ เป็น ๓ รูปแบบคือ ทำเป็นแฟ้มหรือเล่มเอกสาร การจัดบูทแสดงผลงาน และเอกสารที่อยู่ในรูปแบบดิจิทัล โดยจัดเตรียมแยกเป็น ๓ ประเด็นดังนี้
 - **ด้านผู้เรียน** มีการจัดทำสารสนเทศจากข้อมูลและนำเสนอสารสนเทศในลักษณะของตารางเปรียบเทียบพัฒนาการกับค่ามาตรฐานต่างๆ หรือเปรียบเทียบกับปีการศึกษาที่ผ่านมา นอกจากนี้ยังมีการนำเสนอในลักษณะของแผนภูมิที่แสดงร้อยละของผลการพัฒนาตามประเด็นที่ต้องการนำเสนอ รวมทั้งมีการนำเสนอสารสนเทศในลักษณะของการจัดบูทนำเสนอผลงาน คลิปวิดีโอ และการจัดเตรียมแฟ้มเอกสาร infographic รูปภาพ ข่าวประชาสัมพันธ์ต่างๆ
 - **ด้านการบริหารจัดการ** สารสนเทศที่นำเสนอข้อมูลในด้านนี้ส่วนมากจะอยู่ในรูปแบบของเล่มสรุปรายงาน หรือแฟ้มเอกสาร infographic รูปภาพ และข่าวประชาสัมพันธ์
 - **ด้านบุคลากร** สารสนเทศที่นำเสนอมีทั้งรูปแบบของคลิปวิดีโอ สารสนเทศในรูปแบบของแผนภูมิ ตาราง และเล่มสรุปรายงาน หรือแฟ้มเอกสาร infographic และรูปภาพ

๒.๒ ผู้เรียนนำตนเองในการเรียนรู้ โครงการนักเรียน

- ❖ สะท้อนปัญหาของตนเองเพื่อนำไปสู่สิ่งที่ตนเองสนใจเรียนรู้
- ❖ เข้าสู่กระบวนการสร้างโครงการและชิ้นงานที่สะท้อนการคิด

๓. Do & Don't (ข้อควรระวัง เรื่องไหนต้องทำ หรือไม่ควรเสียเวลาทำ)

- ❖ **สิ่งที่ควรทำ**
 - จัดเตรียมเอกสารและข้อมูลต่างๆ โดยใช้ข้อมูลย้อนหลัง ๓ ปีการศึกษา
 - จัดเตรียมเอกสาร ข้อมูลที่สนับสนุนผลลัพธ์ตามที่ได้รายงานในเล่มรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) โดยจัดเตรียมข้อมูลแยกเป็น ๓ มาตรฐานคือ คุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและการจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - ควรนำเสนอข้อมูลในลักษณะของสารสนเทศ หรือผลสรุป ที่แสดงให้เห็นถึงการมีผลการพัฒนาในแต่ละปีการศึกษาได้อย่างชัดเจน
 - มีประเด็นที่สามารถนำเสนอให้เห็นความเกี่ยวเนื่อง สอดคล้อง เชื่อมโยง เป็นเหตุเป็นผล มีการนำผลการประเมินในแต่ละปีการศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีการศึกษาถัดไปได้ อย่างชัดเจน เช่น เนื้อหาสาระที่สอนของบางรายวิชา มีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน จึงมีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ส่งผลให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และผลสอบ ONET NT พัฒนาขึ้น

❖ สิ่งที่ไม่ควรทำ

- ไม่ควรสร้างภาระงานด้วยการจัดทำรูปเล่มเอกสารเพิ่มเติมเพื่อให้ตอบโจทย์ตัวชี้วัดในการประเมินคุณภาพภายนอก โดยที่เอกสารเหล่านั้นไม่มีความเกี่ยวข้องกับงานที่ดำเนินการเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน หรือสร้างผลงานที่ไม่เคยดำเนินการเป็นปกติขึ้นมาใหม่ เช่น ต้องการนำเสนอผลลัพธ์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายความร่วมมือฯ ไม่จำเป็นต้องทำเพิ่มเอกสารจำนวนมากเพื่อรองรับ เพราะสามารถใช้สิ่งที่มีอยู่แล้วมานำเสนอได้ เช่น กลุ่มไลน์ของผู้ปกครองนักเรียนในแต่ละชั้น กลุ่มไลน์ของกลุ่มงานต่างๆ ในเขตพื้นที่การศึกษาที่บุคลากรในโรงเรียนได้เข้าร่วมกลุ่ม เอกสารความร่วมมือ (MOU) ระหว่างโรงเรียนและหน่วยงานต่างๆ เป็นต้น

❖ ข้อควรระวัง

- เนื่องจากแต่ละโรงเรียนมีสภาพแวดล้อมและบริบทที่แตกต่างกัน ไม่ควรยึดเอาตัวอย่างแนวคิด วิธีการ ลักษณะการทำงาน หรือการดำเนินการต่างๆ ของโรงเรียนอื่นๆ มาปรับใช้ โดยไม่ได้พิจารณาถึงความเหมาะสมของสภาพบริบทของโรงเรียนตัวเอง เพราะจะทำให้ได้ผลลัพธ์ที่ปะปนกันยุ่งเหยิง และไม่แสดงออกถึงความสอดคล้องเชื่อมโยงของงานในแต่ละส่วน ต้องสามารถบอกเหตุผล หรือที่มาของการดำเนินการในแต่ละส่วนได้ว่า เหตุผลของการดำเนินการคืออะไร เมื่อดำเนินการแล้วได้ผลอย่างไร ผลลัพธ์ที่ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์อย่างไรต่อไป

**ถอดบทเรียนการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า
โรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2**

1. วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า

1.1 ทำความเข้าใจกับเกณฑ์การประเมิน

ศึกษาและทำความเข้าใจกับเกณฑ์การประเมินที่ใช้ในรอบการประเมินนี้ ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมจากรอบก่อนหน้า ศึกษาจากวิดีโอหรือเว็บไซต์ที่มีการเผยแพร่จาก สมศ.

1.2 จัดทำแผนการดำเนินงาน

กำหนดกรอบเวลาและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนสำหรับการเตรียมเอกสารและหลักฐานที่จำเป็น รวมถึงการจัดตั้งทีมงานหรือคณะกรรมการรับผิดชอบในแต่ละด้านของการประเมิน

1.3 รวบรวมและจัดเตรียมเอกสารหลักฐาน

รวบรวมข้อมูล เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมิน เช่น แผนการจัดการเรียนรู้ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผลการเรียนรู้ วิจัยในชั้นเรียน โครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนานักเรียน

1.4 ประชุมและให้ความรู้กับบุคลากร

ประชุมเพื่อให้บุคลากรทุกคนเข้าใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการเตรียมความพร้อม ในการประเมินครั้งนี้

1.5 ทบทวนและปรับปรุงกระบวนการภายใน

ตรวจสอบและทบทวนกระบวนการภายในต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และการพัฒนานักเรียน เพื่อให้มั่นใจว่าทุกอย่างเป็นไปตามมาตรฐานและพร้อมสำหรับการประเมิน

1.6 การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์

สื่อสารและประชาสัมพันธ์ภายในโรงเรียนเพื่อสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจในเรื่องของการประเมินคุณภาพและความสำคัญของการเตรียมพร้อมให้แก่บุคลากรและนักเรียน

1.7 มีการนิเทศภายใน

ทำการประเมินโดยการนิเทศภายใน มีการซักซ้อมในการถามตอบ มีการให้คำแนะนำ เพื่อเตรียมตัวรับการประเมินจริง

1.8 ติดตามและประเมินผลการเตรียมความพร้อม

ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้และทำการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนต่าง ๆ จากคำแนะนำหลาย ๆ ฝ่าย

2. ข้อเสนอแนะในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศและผู้เรียนนำตนเองในการเรียนรู้โครงการนักเรียน

2.1 ข้อเสนอแนะในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ

- จัดเก็บข้อมูลหรือหลักฐานตามที่ได้ระบุไว้ใน SAR
- ควรมีแฟ้มแยกข้อมูลสารสนเทศตามประเด็นในมาตรฐานตัวชี้วัด โดยเน้นสรุปข้อมูลในรูปแบบของกราฟ (ควรระบุหมายเลขหลักฐานเพื่อให้ง่ายต่อการค้นหาเอกสารสนับสนุน)
- ควรจัดทำ Link จัดเก็บงานในทุกประเด็นในมาตรฐานตัวชี้วัดและในทุกปีการศึกษาเพื่อให้สามารถส่งให้คณะกรรมการได้รวดเร็วและทางโรงเรียนจะได้ไม่ต้องเตรียมเอกสารในการดูแบบ on-site

2.2 ผู้เรียนนำตนเองในการเรียนรู้ โครงการนักเรียน

1) การนำตนเองในการเรียนรู้โครงการนักเรียนจะพิจารณาจากหลักฐานเชิงประจักษ์ เช่น โรงเรียนได้มีโครงการอัจฉริยะเกษตรประณีตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งหมด 6 กิจกรรมคือ

- (1) กิจกรรมการเลี้ยงกบ เลี้ยงปลา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- (2) กิจกรรมการปลูกผักไฮโดรโปนิคส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
- (3) กิจกรรมการปลูกเมล่อน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- (4) กิจกรรมการเลี้ยงไก่ไข่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- (5) กิจกรรมการทำน้ำดื่มโรงเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
- (6) กิจกรรมการเพาะเห็ด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ซึ่งผู้เรียนได้มีการลงมือปฏิบัติจริง สามารถอธิบายความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติกิจกรรมได้ รวมไปถึงการนำไปต่อยอดเป็นโครงการด้านทักษะอาชีพ โดยผู้เรียนสามารถนำเสนอให้คณะกรรมการฟังได้

2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีไทยรวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยการบูรณาการโครงการเข้ากับชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการทำงาน ลงมือปฏิบัติงาน สร้างผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้ มีผลงานเป็นของตนเองในเชิงประจักษ์ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน หรือสร้างรายได้ระหว่างเรียนได้ เช่น

- (1) การทอผ้าด้วยกี่เอว (หมี่ต้อง) ได้ผลิตภัณฑ์ คือ ถุงย่ามและผ้าคลุมไหล่
- (2) การทำน้ำพริก ได้ผลิตภัณฑ์ คือ น้ำพริกกระบอกสมุนไพร เป็นต้น

3) การนำโครงการเข้ามาสู่การจัดการเรียนรู้ โดยทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีโครงการเล็กๆ ในห้องเรียน โดยไม่จำเป็นต้องเป็นโครงการที่ได้รับรางวัล แต่เป็นโครงการที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจากการเรียนและการทำกิจกรรมในช่วงโมงเรียน โดยคณะกรรมการจะไม่ได้เน้นพิจารณาจากรางวัลที่ได้รับแต่พิจารณาจากกระบวนการเรียนรู้ในการนำตนเองจากการเรียน การทำกิจกรรมเข้าสู่กระบวนการทำงาน และลงมือปฏิบัติเป็นหลัก

3. Do & Don't (ข้อควรระวัง เรื่องไหนต้องทำ หรือไม่ควรเสียเวลาทำ)

3.1 ข้อควรระวัง

- คุณลักษณะของผู้เรียนในการทำกิจกรรมหรือการแสดงออกในด้านต่างๆ ควรเป็นไปในลักษณะที่เป็นธรรมชาติไม่ใช่การฝืนหรือคล้ายกับการบังคับให้ปฏิบัติ

- ประเด็นการฝึกเป็นผู้นำและผู้ตาม ควรให้นักเรียนมีโอกาสดังกล่าวเท่าๆกัน

- การทำแผนเผชิญเหตุ ต้องมีการวิเคราะห์หาจุดเสี่ยงก่อนการพัฒนา ควรมีหลักฐานในการทำพร้อมผลการสะท้อนกลับ ทุกครั้ง

- ลักษณะการพูดของนักเรียนควรมีหางเสียง

- ประตูรั้วโรงเรียนควรปิดเพื่อความปลอดภัยของเด็ก

3.2 เรื่องที่ควรทำ

- ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันกับเหตุการณ์ปัจจุบัน

- ควรมีแบบสำรวจผู้เรียนที่เรียนจบแล้วไปเรียนต่อในสถานศึกษาอื่นเพื่อนำมาสรุปเป็นข้อมูลเพิ่มเติมในการทำหลักสูตรสถานศึกษา

- แบบบันทึกหลังสอน ควรบันทึกเพื่อให้สามารถนำไปต่อยอด ผู้เรียนที่ไม่ผ่านสามารถเขียนชื่อลงไปได้เลย เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการสอนซ่อมเสริม

- การนำโครงการมาเผยแพร่

3.3 ไม่ควรเสียเวลาทำ

- การเตรียมนักเรียนในการแสดงต้อนรับ

- การเตรียมของที่ระลึกที่ไม่ใช่ผลงานจากผู้เรียน

- การพยายามให้ข้อมูลโดยไม่มีหลักฐานเชิงประจักษ์

ถอดบทเรียนการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า
โรงเรียนบ้านหนองปลาสะวาย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

1. วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า

โรงเรียนบ้านหนองปลาสะวายเตรียมความพร้อมในการรับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบที่ 5 โรงเรียนทำการสมัครทางรูปแบบออนไลน์ และจะมีการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม ในวันพุธ ที่ 17 กรกฎาคม 2567 โดยโรงเรียน จัดทำรายงานประเมินตนเอง ประจำปีการศึกษา 2566 โดยมีศึกษานิเทศก์ชุลีกร ใหม่เขียว เป็นผู้ให้คำปรึกษา และปรับปรุงแบบ พัฒนาให้ได้ข้อมูลที่พร้อมที่สุดในการอัปโหลด ในระบบ E-Sar ในเดือน พฤษภาคม 2567

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดโรงเรียนบ้านหนองปลาสะวายจึงให้นำรูปแบบการบริหารงานตามกระบวนการวงจร PD2CA เข้ามาในการเตรียมความพร้อม ได้ดำเนินการดังนี้

Plan (การวางแผนการรับการประเมินภายนอก)

- ประชุมวางแผน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ชี้แจงความสำคัญของการประเมินภายนอกรอบ 5 สร้างขวัญและกำลังใจในการดำเนินงานเพื่อรองรับการประเมิน เน้นย้ำจุดเด่น เอกลักษณ์ของโรงเรียน คือ โรงเรียนน่าอยู่ และอัตลักษณ์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของโรงเรียน
- แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โดยมีผู้รับผิดชอบมาตรฐานอย่างชัดเจนทั้ง 3 มาตรฐาน และสามารถติดตามงานตามผู้รับผิดชอบงานนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- แบ่งหน้าที่ภาระงาน ตามหน้าที่ของผู้รับผิดชอบ
- ศึกษามาตรฐาน ตัวชี้วัด การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก จากการอบรมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การประชุมออนไลน์ และศึกษาจากคู่มือและ วัสดุทัศนแนวทางการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

Do (การดำเนินการตามแผนที่วางไว้)

- รวบรวมเอกสาร หลักฐานร่องรอย ในลักษณะแฟ้มงาน และไฟล์ ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของสถานศึกษา โดยมีการจัดเก็บเอกสาร ร่องรอยหลักฐาน รวบรวมไว้ในห้องประชุม จัดหมวดหมู่เป็นมาตรฐาน 3 มาตรฐาน ไฟล์เอกสาร ร่องรอย หลักฐาน จัดเก็บใน Google Drive โดยให้ครูผู้รับผิดชอบทุกท่านดำเนินการรวบรวม พัฒนา ปรับปรุง เอกสารให้สมบูรณ์แล้วส่งตามวันเวลาที่นัดหมาย

- เตรียมความพร้อมด้านผู้เรียน ได้แก่ กิริยา มารยาทของนักเรียนยิ้มง่าย ไหว้สวย คำพูดมีหางเสียง การพูดโต้ตอบต่อผู้ใหญ่ การเดินผ่านผู้ใหญ่ มารยาทในการรับประทานอาหาร การเดินแถว การต่อแถว การปฏิบัติตนในโรงเรียน การแต่งกาย ความสะอาดของร่างกาย ฝึกความกล้าแสดงออก ความเป็นผู้นำ การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยต้องมาทบทวน และฝึกให้นักเรียนปฏิบัติประจำจนเป็นนิสัย (เน้นย้ำความเป็นอัตลักษณ์ของโรงเรียน)

- เตรียมความพร้อมด้านครูผู้สอน ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ บันทึกหลังการสอน สื่อ นวัตกรรม งานธุรการชั้นเรียนให้เป็นปัจจุบัน

- เตรียมอาคารสถานที่

- ห้องเรียน เตรียมพร้อมตามเกณฑ์ของห้องเรียนคุณภาพของ สพป.ลำพูน เขต 2
- แหล่งเรียนรู้ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิต เกิดการเข้าใช้งานอยู่เป็นประจำ
- สภาพบริบททั่วไปของโรงเรียน ที่สะอาดปลอดภัย น่าอยู่ ร่มรื่น

- จัดทำ VTR แนะนำโรงเรียน และการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา 3 มาตรฐาน ประมาณ 10-15 นาที

Check (การติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงาน)

- ติดตามการดำเนินงาน เร่งรัดการดำเนินงานในระยะเวลาที่กำหนด โดยมีหัวหน้าแต่ละมาตรฐาน เป็นผู้รวบรวม ติดตาม และเก็บข้อมูลหลักฐาน (โรงเรียนได้มีการติดตาม ตรวจสอบ 2 วงรอบ คือในเดือน 14 มิถุนายน 2567 และ 8 กรกฎาคม 2567)

- ตรวจสอบการเตรียมงาน เตรียมความพร้อมในแต่ละมาตรฐาน ในความถูกต้องครบถ้วนของเอกสาร หลักฐาน ร่องรอย และงานอื่นๆ

Consult (ปรึกษาหารือ)

- รับการลงพื้นที่ ติดตามจากศึกษานิเทศก์ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 เข้าติดตาม 2 วงรอบ ในการเตรียมความพร้อม โดยให้ข้อเสนอแนะกับทางโรงเรียนเพื่อปรับปรุงและพัฒนา โดยติดตามอย่างใกล้ชิด

- ปรึกษาหารือศึกษานิเทศก์ในการดำเนินงานเตรียมความพร้อมรับการประเมินอย่างต่อเนื่อง

Action (การปรับปรุงข้อผิดพลาดเพื่อพัฒนา)

- ปรับปรุงงาน พัฒนางานเตรียมความพร้อมรับการประเมินภายนอกให้สมบูรณ์

หลังจากการดำเนินการเตรียมความพร้อมตามกระบวนการวงจร PD2CA เรียบร้อยแล้วทางโรงเรียนบ้านหนองปลาสะวายได้ดำเนินการ

- เข้าร่วมกลุ่ม line โดยเลขาธิการกรรมการประเมินเป็นผู้สร้างกลุ่ม และเชิญผู้บริหาร ครู ผู้เกี่ยวข้อง

- ร่วมประชุมออนไลน์เพื่อชี้แจง แผนการตรวจเยี่ยมโรงเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการประเมิน

- ส่งเอกสารข้อมูลประกอบการพิจารณา ตามคู่มือการประกันคุณภาพภายนอก ของระดับปฐมวัย และระดับชั้นพื้นฐาน โดยจัดส่งในลักษณะออนไลน์ สร้างห้องใน Google Drive แยกเป็น 2 ระดับ แต่ละระดับแยกเป็น 3 มาตรฐาน Share link ให้กรรมการ

- นัดหมายเตรียมความพร้อม คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง โรงเรียนบ้านหนองปลาสะวายได้เชิญ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครองทั้ง 3 ระดับ ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับทางโรงเรียน (แสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็งของเครือข่ายใน มฐ.2)

- รับการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ

○ การต้อนรับคณะกรรมการ โดยกล่าวต้อนรับคณะกรรมการประเมิน แนะนำบุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้อง (คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้แทนชุมชน ร่วมในการต้อนรับ)

○ คณะกรรมการชี้แจงขั้นตอนการประเมิน

- ประธานกรรมการ รับผิดชอบในมาตรฐานที่ 2 ทั้ง 2 ระดับ จะอยู่ในห้องประชุมเป็นหลัก สัมภาษณ์พูดคุยกับผู้บริหาร

- กรรมการท่านที่ 2 รับผิดชอบ มาตรฐานที่ 1 และ 3 ของระดับปฐมวัย จะสัมภาษณ์ครูปฐมวัย และอยู่ห้องอนุบาล เป็นหลัก
 - กรรมการท่านที่ 3 รับผิดชอบ มาตรฐานที่ 1 และ 3 ของระดับชั้นพื้นฐาน จะสัมภาษณ์ครูในระดับชั้นพื้นฐาน และสังเกตการสอนของครูทุกท่าน (สังเกตประมาณห้องละ 10 นาที)
- สัมภาษณ์คณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้อง ต่อจากการชี้แจงของคณะกรรมการประเมิน โดยให้แต่ละท่านที่โรงเรียนเชิญมากล่าวถึงโรงเรียน 1. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน 2. ความคาดหวังอยากให้โรงเรียนเป็นอย่างไร
 - เดินสังเกตการณ์โรงเรียนโดยคณะกรรมการเป็นการดูสภาพบริบททั่วไป ของโรงเรียน และสัมภาษณ์พูดคุยกับนักเรียนที่ทำกิจกรรม (เดินในช่วงเช้า และ พักเที่ยง)
 - ศึกษาเอกสาร โดยมีครูผู้รับผิดชอบระบบประกันคุณภาพ หรือครูผู้รับผิดชอบมาตรฐาน ในการหาเอกสารที่คณะกรรมการเรียกหาเพิ่มเติม หรือทางโรงเรียนต้องการนำเสนอ ข้อมูลนั้นเพิ่มเติมเพื่อเป็นประโยชน์ในการประเมิน
 - ร่วมสังเกต และสอบถามนักเรียน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยคณะกรรมการ 1 ท่าน
 - สรุปผลด้วยวาจาในเวลาประมาณ 15.30 น.
- คณะกรรมการประเมินส่ง ร่างรายงานผลการประเมิน ให้โรงเรียนศึกษา พิจารณา โรงเรียนรับรอง โดยผู้อำนวยการโรงเรียนเซ็นรับรองร่างรายงานประเมินผล และส่งคืนให้คณะกรรมการ (ภายใน 3 วันทำการหลังจากได้รับร่างรายงานผลการประเมิน)
 - โรงเรียนรับผลการประเมินจากระบบ AQA

2. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

“แผนงานและการดำเนินงานด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา”

“Professional Learning Community”

“School as Learning Community”

โรงเรียนบ้านหนองปลาสะวาย มีรูปแบบการบริหารจัดการ ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ (Active Learning) สู่คุณภาพผู้เรียน โดยใช้ห้องเรียนครูสอนคิดเป็นฐาน ด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ส่งผลให้โรงเรียนมีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม ด้วยกระบวนการทำงาน PDCAS ดังนี้

P=Plan

1. ประชุมวางแผน วิเคราะห์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาโดยใช้ข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA) เป็นฐาน ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา
2. กำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ห้องเรียนครูสอนคิด สู่คุณภาพผู้เรียน ผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
3. สร้างทีม PLC เพื่อกำหนดสิ่งที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน วางแผนร่วมกัน
4. จัดทำข้อตกลงในการพัฒนางาน PA ผู้บริหารสถานศึกษา และครู บุคลากรทางการศึกษา ในส่วนที่ 1 การพัฒนางานตามมาตรฐานตำแหน่ง การพัฒนาตนเองและการพัฒนาวิชาชีพ และในส่วนที่ 2 ประเด็นท้าทาย มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ห้องเรียนครูสอนคิด สู่คุณภาพผู้เรียน ผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการพัฒนางานตาม PA
5. กำหนดปฏิทินการนิเทศภายใน/เปิดชั้นเรียน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
6. คัดเลือกบุคคลภายนอก ภาศึเครือข่ายร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน

D=Do

7. ครูจัดทำแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (ID PLAN)
8. ครู และบุคลากรทางการศึกษาเข้ารับการอบรมพัฒนาตนเอง และวิชาชีพ ในรูปแบบออนไลน์ และออนไซต์
9. พัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา จัดอบรมให้ความรู้ และพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
10. ครู บุคลากรทางการศึกษา นำความรู้ในการพัฒนาตนเอง และวิชาชีพ สู่การจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
11. นิเทศภายใน (การสังเกตชั้นเรียน/การเปิดชั้นเรียน) ดำเนินการดังนี้
 - (1) ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าวิชาการ หัวหน้าวิชาการสายชั้นและเพื่อนครูในระดับช่วงชั้น เป็นคณะกรรมการนิเทศภายใน/เปิดชั้นเรียน
 - (2) ประชุมคณะกรรมการเพื่อเตรียมการนิเทศภายใน/การเปิดชั้นเรียน
 - (3) วางแผนการนิเทศภายใน/การเปิดชั้นเรียนในโรงเรียน ด้วยระบบ Online และระบบ On site
 - (4) ดำเนินการนิเทศภายในโดยคณะกรรมการนิเทศภายใน /เปิดชั้นเรียน ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active learning ห้องเรียนครูสอนคิด
 - (5) ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ สะท้อนคิดการจัดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) เพื่อปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
12. จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA)
13. จัดทำรายงานประเมินตนเอง (SAR)

C=Check

14. กำกับติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามข้อตกลงในการพัฒนางาน โดยใช้กระบวนการ PLC อย่างต่อเนื่อง

A=Action

15. นำข้อมูลสารสนเทศจากการกำกับติดตาม ประเมินผลในการนิเทศภายใน การเปิดชั้นเรียน การร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ มาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการดำเนินงานในครั้งต่อไป

S=Share

16. จัดทำ เว็บไซต์ นำเสนอผลการดำเนินงานตามข้อตกลงในการพัฒนางาน PA
17. จัดทำ Info Graphic ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
18. เผยแพร่กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ห้องเรียนครูสอนคิด สื่อ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ ผ่านเฟสบุ๊คโรงเรียน วารสารประชาสัมพันธ์ กลุ่ม Line ผู้ปกครอง สื่อ Social /TikTok/YouTube และหน่วยงานต้นสังกัด

การดำเนินการเตรียมรองรับการประเมิน สมศ

โรงเรียนบ้านหนองปลาสะวายเตรียมเอกสารการรองรับการประเมิน ในหัวข้อแผนงานและการดำเนินงานด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา Professional Learning Community และ School as Learning Community เป็นแฟ้มเอกสารเตรียมไว้ที่โรงเรียน และไฟล์ส่งให้คณะกรรมการตรวจสอบ ดังนี้

1. โครงการส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
2. รายงานโครงการส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
3. รายงานการอบรมของครู และบุคลากรทางการศึกษา (ในรายงานให้ระบุหัวข้อการนำไปขยายผล)
4. เกียรติบัตรครู
5. วิจัยในชั้นเรียน
6. รายงานการประเมินตนเอง SAR
7. แผนการจัดการเรียนรู้ พร้อมบันทึกหลังการสอน
8. แบบข้อตกลง และรายงานผลการดำเนินงานตามข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA)
9. สมุดบันทึกการนิเทศชั้นเรียน
10. แฟ้ม แบบบันทึกกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (PLC)
11. แผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (ID PLAN)
12. สื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอน
13. คลิปการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ
14. Info Graphic Best Practice รายบุคคล

ปัจจัยความสำเร็จ

1. ผู้บริหารมีความเข้าใจ เห็นความสำคัญ และให้การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
2. ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ
3. ครูมีความเป็นครูมืออาชีพ สามารถจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ (Active Learning) ด้วยกิจกรรม PBL และมีการนิเทศ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
4. การบริหาร และการจัดการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยใช้กระบวนการ PDCA
5. นักเรียนได้นำความรู้มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ สามารถเชื่อมโยง และบูรณาการองค์ความรู้ ได้อย่างรอบด้าน
6. การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่าย ในการพัฒนาศักยภาพแห่งการเรียนรู้
7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ในการนิเทศ ติดตาม ให้คำปรึกษา แนะนำ ของศึกษานิเทศก์ ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

สิ่งที่ต้องการพัฒนาให้ดีขึ้น

พัฒนาแผนงานและการดำเนินงานด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา Professional Learning Community และ School as Learning Community ให้ได้รับรางวัล และเป็นที่ยอมรับของโรงเรียนอื่น ส่งผลให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนอื่นเข้าศึกษาดูงาน และนำวิธีปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ และร่วมกันพัฒนาโรงเรียนนั้นให้เกิดการขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย จนเกิดรางวัล และเป็นที่ยอมรับต่อไป

3. Do & Don't (ข้อควรระวัง เรื่องไหนต้องทำ หรือไม่ควรเสียเวลาทำ)

DO	DON'T
<ul style="list-style-type: none"> - ประชุมออนไลน์ร่วมกับคณะกรรมการอย่างพร้อมเพียง - ครูผู้ประสานงานต้องทำหน้าที่ในการติดต่อกับเลขานุการคณะกรรมการประเมินอย่างต่อเนื่อง - จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมของโรงเรียนให้เป็นปกติ - จัดการต้อนรับอย่างเรียบง่าย - เลือกเชิญคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้แทนชุมชน ที่มีมุมมองบวกกับสถานศึกษา - ครู และบุคลากรทางการศึกษาควรรมาโรงเรียนแต่เช้า (ประมาณ 6.30 น.) 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดการต้อนรับอย่างเอิกเกริก - ครูลากิจ โดยไม่มีเหตุจำเป็น - ปลอ่ยนักเรียนเล่นเสียงดัง - เลือกเชิญคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้แทนชุมชน ที่มีมุมมองลบกับสถานศึกษา - แม่ค้า พนักงานบริษัทขายประกัน เข้ามารบกวน - นักเรียนแต่งกายไม่เรียบร้อย - โรงเรียนสกปรก - จัดนิทรรศการอย่างอลังการ(ไม่เป็นปกติ)

ถอดบทเรียนการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า

โรงเรียนบ้านห้วยหละ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

1. วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า

- 1) รายงานผลการประเมินรอบสี่ทั้งปฐมวัยและขั้นพื้นฐาน
- 2) ข้อมูลที่เป็นสารสนเทศในแต่ละประเด็นการพิจารณาของแต่ละมาตรฐานย้อนหลัง 3 ปี
- 3) ศิลปการสอนของครูในวิชาที่ตนเองถนัดโดยในศิลปควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมแบบมีความสุข
- 4) ครูและบุคลากรทุกคนควรรับทราบหน้าที่และบทบาทของตนเองโรงเรียนมีการวางแผนว่าจะให้ใครเป็นผู้ประสานงานและตอบคำถามในวันที่สมศ.ลงประเมินจริงนอกนั้นสอนตามปกติและต้องสอนให้ตรงกับตารางสอนของแต่ละชั้น

2. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

2.1 การเตรียมข้อมูลและการได้มาซึ่งข้อมูล

โรงเรียนบ้านห้วยหละมีการจัดเตรียมข้อมูลที่เป็นสารสนเทศ 3 ปีย้อนหลังทั้ง 3 มาตรฐานและในแต่ละมาตรฐานก็จะประกอบไปด้วยประเด็นการพิจารณาที่เป็นตัวชี้วัดของโรงเรียนบ้านห้วยหละหรือตามบริบทของตนเองที่ปรากฏอยู่ในค่าเป้าหมายของโรงเรียนในแต่ละปี ซึ่งโรงเรียนบ้านห้วยหละได้เตรียมข้อมูลตั้งแต่ที่รู้ผลการประเมินรอบ 4 ในปี 2562 ตั้งแต่ปี 2564 ทางโรงเรียนได้วางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลครบทุกตัวชี้วัดที่อยู่ในแต่ละมาตรฐานเพื่อรายงานลงใน SAR สำหรับหลักฐานในแต่ละตัวชี้วัดทางโรงเรียนได้เก็บไว้ในรูปแบบคิวอาร์โค้ดซึ่งแยกออกมาเป็นมาตรฐาน 3 มาตรฐาน กรรมการผู้ประเมินเมื่ออ่าน SAR ก็จะมีข้อมูลย้อนหลัง 3 ปีโดยไม่ต้องไปอ่านครบทั้ง 3 เล่มในแต่ละปี

การได้มาซึ่งข้อมูลโรงเรียนบ้านห้วยหละได้สร้างเครื่องมือและคู่มือประกอบที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลครบทุกมาตรฐาน ทุกตัวชี้วัดที่ปรากฏอยู่ในค่าเป้าหมายของโรงเรียนในแต่ละปีลักษณะการเก็บข้อมูลที่เป็นเชิงประจักษ์จะเก็บในแฟ้มที่มีการแยกออกแต่ละตัวชี้วัดจนครบทุกตัวชี้วัด ข้อมูลที่ได้มาสามารถบอกแหล่งที่มาซึ่งสามารถพิสูจน์ได้

2.2 ระบบและกระบวนการดูแลช่วยเหลือเด็ก

โรงเรียนมีระบบการช่วยเหลือเด็กโดยการคัดกรองเด็กโดยแยกกลุ่มเด็กที่มีปัญหาในแต่ละด้าน เช่นพ่อแม่หย่าร้างกัน หรืออยู่กับตายายโดยที่พ่อแม่ไปทำงานต่างจังหวัดโดยภาพรวมแล้วนักเรียนส่วนมากมีฐานะยากจน ดังนั้นสิ่งที่ทางโรงเรียนต้องรีบดำเนินการคือแนวทางในการหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนให้ได้มากที่สุดโดยมีสถิติข้อมูลทุนของนักเรียนรายบุคคลและสรุปเป็นสารสนเทศรายปีว่าในแต่ละปีโรงเรียนหาทุนให้นักเรียนเป็นจำนวนเงินเท่าไร นอกจากนี้ทางโรงเรียนได้ทำ MOU กับผู้ปกครองในเรื่องกฎและกติกาในการอยู่ร่วมกันที่ครู+ผู้ปกครอง+นักเรียนได้รับรู้ร่วมกัน เพื่อความเป็นมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนทั้งเด็กที่จะเข้ามาเรียนต่อในสถานศึกษาแห่งนี้และเด็กเก่า

2.3 Best Practice

Best Practice ในมุมมองของสมศ.กับของโรงเรียนนั้นไม่เหมือนกัน Best Practiceของโรงเรียนต้องเกิดจากแนวคิดที่เป็นของโรงเรียนเองไม่ได้เป็นงานนโยบายที่ถูกกำหนดขึ้นเมื่อมีคนมาดูงานที่โรงเรียนเราแล้วทางโรงเรียนที่มาดูงานต้องเขียนรายงานมาให้สถานศึกษาที่มาดูงานว่าหลังจากดูงานมาแล้วนำไปปฏิบัติได้ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดแล้วโรงเรียนก็เก็บข้อมูลนี้ไว้ทั้ง 2 โรงเรียนๆไปดูงาน มาแล้วก็ได้ประโยชน์คือนำมาพัฒนาโรงเรียนตัวเองสำหรับโรงเรียนแกนนำก็ได้ประโยชน์คือสามารถขยายเครือข่ายที่เป็นจุดแข็งของเราให้เพื่อนโรงเรียนอื่นได้รับรู้และเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ที่สำคัญไปดูงานมาแล้วไม่มีการรายงานถือว่าเป็น Best Practice แบบปิดแต่ถ้ามีการรายงานกลับมาถือว่าเป็น Best Practice แบบเปิด โดยกระบวนการในการดำเนินงาน Best Practice มี 8 ประเด็น ดังต่อไปนี้

BEST PRACTICE

ระบบการดำเนินงานการคุ้มครองเด็กโรงเรียนบ้านห้วยหละ

1. ชื่อผลงาน : การขับเคลื่อนเครือข่ายโรงเรียน

คุ้มครองเด็กภาคเหนือ

เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีนโยบายในการปกป้อง คุ้มครองเด็ก ให้ปลอดภัยจากภัยต่างๆ ตลอดจนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้ตระหนักถึงความปลอดภัยต่อนักเรียน แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและให้ความปลอดภัยแก่นักเรียน

2. วัตถุประสงค์

เพื่อปกป้องคุ้มครองนักเรียนให้ปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ และสร้างสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาปลอดภัย

3. กระบวนการ

P : วางแผนการดำเนินงานเครือข่ายโรงเรียนคุ้มครองเด็กภาคเหนือ
D : ดำเนินงานโดยให้ความรู้ครู 3 มฐ.

C: มีการนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน
A: แก้ไข ปรับปรุง วางแผนการดำเนินงานในปีถัดไป

4. ผลการดำเนินงาน

- เด็กปลอดภัยภายใต้ 3 มฐ. โรงเรียนคุ้มครองเด็ก
- ครูมีความรู้ในการพัฒนา และปกป้องคุ้มครองเด็ก

- สถานศึกษาเป็นสถานศึกษาที่ปลอดภัย เด็กมีความสุข เรียนรู้ได้ดี

5. วิธีการประเมิน

- ใช้แบบประเมินมาตรฐานโรงเรียนคุ้มครองเด็ก (M-Form)
- รายงานการดำเนินโครงการโรงเรียนคุ้มครองเด็ก

6. ปัจจัยหรือสิ่งสนับสนุน

- ได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก
- มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก
 - ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สพฐ.
 - ศูนย์บริหารความสุข และความปลอดภัย สพฐ.

7. ชื่อบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก

ทำเนียบเครือข่ายโรงเรียนคุ้มครองเด็กภาคเหนือ

- พ.ศ. 2562 จำนวน 27 โรงเรียน
- พ.ศ. 2563 จำนวน 38 โรงเรียน
- พ.ศ. 2564 จำนวน 43 โรงเรียน
- พ.ศ. 2565 จำนวน 59 โรงเรียน
- พ.ศ. 2564 จำนวน 115 โรงเรียน

8. การเผยแพร่

- นายนิริยุ เหลืองอร่าม (ผ.อ.) / ครูศศิธร สมบัติใหม่ / ครูอุบลวรรณ เตชะระ
- เป็นคณะทำงานขับเคลื่อนโรงเรียนคุ้มครองเด็กภาคเหนือ
 - เป็นวิทยากรให้ความรู้

3. Do & Don't (ข้อควรระวัง เรื่องไหนต้องทำ หรือไม่ควรเสียเวลาทำ)

- เรื่องที่ควรทำ

- 1) การจัดบูทในวันสมศ.มาประเมินจัดเป็นโซนของแต่ละมาตรฐาน ในแต่ละมาตรฐานควรเป็นข้อมูลที่เป็นสารสนเทศแล้วและต้องเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องในแต่ละมาตรฐาน
- 2) โรงเรียนต้องจัดครูหรือผู้ประสานงานที่มีความรู้ในเรื่องระบบประกันเพราะจะต้องเป็นคนตอบคำถามเวลาที่เขาสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลในแต่ละมาตรฐานหรือแต่ละด้าน
- 3) สมศ.จะมีประเด็นการพิจารณาพร้อมเกณฑ์การให้คะแนนโรงเรียนควรเอามาศึกษาและเปรียบเทียบกับงานระบบประกันภายในของโรงเรียนว่ามีข้อมูลครบหรือเปล่า
- 4) โรงเรียนต้องมี หลักสูตร, แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา, แผนปฏิบัติงานประจำปี, SAR ครบ 3 ปีหรือยังเพราะต้องส่งให้สมศ.อ่านก่อนที่จะลงประเมินในวันจริง
- 5) การจัดทำ SAR ควรแสดงหลักฐาน/ร่องรอยในคิวอาร์โค้ดให้ครบทุกตัวชี้วัดเพราะถ้ามีแล้วเราก็ไม่ต้องแสดงในวันลงประเมินจริงพยายามทำทุกอย่างให้จบหรือมีคำถามน้อยที่สุดในการรายงาน SAR ในการเขียน SAR ในแต่ละประเด็นควรเขียนให้ครอบคลุมและให้ทราบถึง ใคร? ทำอะไร? ที่ไหน? เมื่อไร? อย่างไร? กรรมการจะได้ไม่ต้องมาถามในวันลงประเมินจริงถ้าเขียนไม่ละเอียดอาจจะต้องตอบคำถามหรือสัมภาษณ์เพิ่ม
- 6) คลิปแนะนำโรงเรียน คลิปการสอนของครูควรมีการตัดต่อให้ดูน่าสนใจไม่ทุกคนแต่ควรเอากลุ่มตัวอย่างที่ดีที่สุดและเหมาะสม เพราะต้องส่งให้สมศ.ดูก่อน
- 7) กรรมการจะไปสังเกตการณ์สอนของครูพร้อมสัมภาษณ์นักเรียนดังนั้นครูควรสอนแบบให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เป็นธรรมชาติและต้องสอนให้ตรงกับตารางเรียนในเวลานั้น

- ข้อควรระวัง / เรื่องที่ไม่ควรทำ

- 1) ไม่ต้องมีการแสดงต้อนรับ
- 2) ครูอย่าตีเด็กเพราะกรรมการจะเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เด็กพร้อมอัดเสียง ถ่ายรูปหรือถ่ายคลิปในเวลานั้นด้วย ควรให้ครูอยู่กับเด็กไม่ควรทิ้งเด็ก
- 3) ข้อมูลที่นำมาจัดบูทเน้นคุณภาพไม่เน้นปริมาณโดยเฉพาะที่เป็นข้อมูลดิบหรือข้อมูลที่ยังไม่ได้จัดให้เป็นระบบ

ถอดบทเรียนการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า

โรงเรียนวัดวังหลวง

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

1. วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า

ก่อนการประเมิน สมศ.

โรงเรียนดำเนินการตามแผนการปฏิบัติงานของโรงเรียนตามปกติ แล้วนำข้อมูลมารวบรวมสังเคราะห์เป็นสารสนเทศเมื่อสิ้นปีงบประมาณ และสิ้นปีการศึกษา เป็นรูปเล่มรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) และจัดเก็บไฟล์ข้อมูลเป็นสารสนเทศ

https://www.canva.com/design/DAGCGG1Y2uM/y4d--oZqWkozMhgG0Mdi3A/view?utm_content=DAGCGG1Y2uM&utm_campaign=designshare&utm_medium=link&utm_source=editor#2

มีการประชุมกับทางคณะกรรมการผู้ประเมินก่อนการประเมิน และผู้ประเมินจัดทำไลน์กลุ่มเพื่อใช้เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารและส่งไฟล์ข้อมูลให้กับทางคณะกรรมการ โดยจัดทำไดรฟ์ (drive) ข้อมูล แบ่งเป็น 4 โฟลเดอร์

โดยใส่ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี ตามที่คณะกรรมการกำหนด ดังนี้

- โฟลเดอร์ที่ 1 ข้อมูล SAR , แผนปฏิบัติการประจำปี , หลักสูตรสถานศึกษา
- โฟลเดอร์ที่ 2 ข้อมูลมาตรฐานที่ 1 ด้านผู้เรียน
- โฟลเดอร์ที่ 3 ข้อมูลมาตรฐานที่ 2 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ
- โฟลเดอร์ที่ 4 ข้อมูลมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

https://drive.google.com/drive/folders/1u8JGevadfYjsY41TGhA_zJ7t4aZsWZG2

โดยการจัดเก็บเอกสารนั้น จัดเก็บและใส่ข้อมูล คลิปต่างๆ ตามการรายงาน SAR ของสถานศึกษา 3 ปี
ย้อนหลัง

วันรับการประเมิน สมศ.

คนที่ 1 ประธาน
ผอ.โรงเรียนให้ข้อมูล

คนที่ 2 กรรมการ
ครูปฐมวัยให้ข้อมูล
(สัมภาษณ์สังเกตปฐมวัย)

คนที่ 3 กรรมการ
ครูวิชาการ/ครูผู้สามารถให้
ข้อมูลภาพรวมโรงเรียนได้

2. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

2.1 Best Practice

โครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอารยเกษตร สืบสาน รักษา ต่อยอด ตามแนว
พระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้วย “โคก หนอง นาแห่งน้ำใจและความหวัง”

https://drive.google.com/drive/folders/14TpLcUluxWvPU-G22_072F7ZIsfoa4jj

Best Practice ตามเกณฑ์ของ สมศ.

ต้องเป็น Best Practice มีการขยายผลไปสู่โรงเรียนอื่นๆ และโรงเรียนนั้นจะต้องนำไป
ปฏิบัติขยายผลจนเกิดผลเห็นเชิงประจักษ์ และมีผู้อื่นมาศึกษาดูงานแล้วนำไปต่อยอด ส่งผลต่อ

การพัฒนาผู้เรียน
ถอดบทเรียนการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

2.2 สวัสดิการ สวัสดิภาพ แนวทางการป้องกันโรค อุบัติภัย ภัยพิบัติ

โรงเรียนได้ดำเนินการตามมาตรฐานสถานศึกษาที่ได้เขียนไว้ในแต่ละปีและจัดทำรายงานข้อมูลตามรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) และดำเนินงานให้ตรงตามตัวชี้วัดใน *คู่มือการประกันคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัย (พ.ศ.2567-2571)* โดยการประเมินรอบ 5 ให้ความสำคัญและเน้นย้ำเรื่องความปลอดภัย

โรงเรียนได้ดำเนินการและกิจกรรมดังนี้

1. มีแผนเผชิญเหตุและซักซ้อม จำลองเหตุการณ์ตามแผนเผชิญเหตุ เพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์ เมื่อต้องเผชิญเหตุการณ์กับภัยต่างๆ
2. โรงเรียนมีกิจกรรมว่ายน้ำเพื่อชีวิต เพื่อฝึกทักษะการว่ายน้ำ เพื่อป้องกันนักเรียนจมน้ำ
3. โรงเรียนมีกล้องวงจรปิด 16 ตัวรอบโรงเรียน ครูทุกคนสามารถเข้าแอปพลิเคชันดูได้ ในห้องปฏิบัติการ เช่นห้องพยาบาล มีกล้องวงจรปิด เพื่อให้ครูสามารถดูนักเรียนที่ป่วย แล้วมาพักที่ห้องพยาบาลผ่านกล้องวงจรปิดได้ ในขณะที่ครูทำการสอนอยู่ที่ห้องเรียนตนเอง และมีการติดกล้องวงจรปิดในห้องเรียนแต่ละห้อง เพื่อป้องกันความปลอดภัยในชั้นเรียน
4. โรงเรียนมีครู D.A.R.E มาสอนและให้ความรู้ที่โรงเรียน และมีตำรวจจาก สภอ.บ้านโสมมาตรวจเยี่ยมโรงเรียนประจำ เพื่อรักษาความปลอดภัย
5. โรงเรียนเป็นสถานที่เล่นกีฬาของคนในชุมชน คนในชุมชนมาใช้บริการตอนเย็น จึงช่วยเป็นหูเป็นตาดูแลความปลอดภัยให้กับทางโรงเรียนอีกทาง
6. โรงเรียนได้ดำเนินการปรับปรุงด้านความปลอดภัยตามข้อเสนอแนะจากการประเมิน สมศ. รอบ 4 โดยนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุง เช่น การปรับปรุงและทำโรงจอดรถใหม่ให้ปลอดภัย เป็นต้น

2.3. ระบบและกระบวนการดูแลช่วยเหลือเด็ก

การดำเนินงานโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดวังหลวง ใช้ระบบ PDCA มาใช้ในการวางแผนการดำเนินงาน ขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

๑. ขั้นเตรียมการ (P : Plan)

๑.๑ ศึกษาและรับฟังนโยบายด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสพฐ. และเขตพื้นที่การศึกษาฯ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานในแต่ละปีการศึกษา เพื่อจะได้ปฏิบัติงานไปในแนวทางเดียวกัน

๑.๒ ศึกษาบริบทโรงเรียนและสภาพความเป็นไปได้ในการพัฒนาโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และผลการดำเนินโครงการฯ ในปีการศึกษาที่ผ่านมา

๑.๓ จัดทำโครงการฯ นำเสนอต่อฝ่ายบริหาร เพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานและกิจกรรมในโครงการตลอดปีการศึกษา

๒. ขั้นดำเนินการ (D : Do)

๒.๑ ประชุมคณะทำงาน เพื่อชี้แจงการดำเนินงานโครงการฯ และมอบหมายภาระงาน

๒.๒ ดำเนินงานตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

- กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อจัดเก็บข้อมูลนักเรียนตามสภาพจริง ข้อมูลครอบครัว และภาพถ่ายสภาพบ้าน
- กิจกรรมคัดกรองข้อมูลนักเรียน
 - กลุ่มปกติ
 - กลุ่มเสี่ยง
 - กลุ่มที่มีปัญหา

● จัดทำระบบสารสนเทศระดับห้องเรียน ระดับชั้นเรียนและระดับโรงเรียน รายงานเสนอผู้บังคับบัญชา

● จัดระบบช่วยเหลือตามภาวะเสี่ยงของนักเรียน (ดูแลช่วยเหลือตามสภาพปัญหาที่แท้จริง) โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนเป็นที่ปรึกษาและให้ความช่วยเหลือนักเรียน โดยมีการดำเนินงานขอทุนการศึกษา ดังนี้

ภายในสถานศึกษา ครูลงระบบข้อมูลในระบบปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจน (CCT) เพื่อขอรับทุนการศึกษากรณีนักเรียนมีปัญหาฐานะยากจน

ภายนอกสถานศึกษา

1. อบต.ป่าพลู - ทุนการศึกษาเพื่อเด็กที่ไม่มีบิดามารดาดูแล ทุนการศึกษาวันเด็กแห่งชาติ

2. หมู่บ้านวังหลวง – ทุนกองทุนแม่
 3. ทุนจากท่านพระครูวิจิตรธรรมธาดา (บุญปั้น ธรรมธโร) เจ้าคณะอำเภอบ้านโฮ่ง
- **กิจกรรมส่งเสริม/พัฒนา/ป้องกัน/แก้ไข** โดยนักเรียนกลุ่มปกติ ครูก็พัฒนา ส่งเสริม ด้านการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ ด้านนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ครูและผู้ปกครองร่วมกัน ทาวิธี ป้องกันนักเรียนกลุ่มเสี่ยง หากิจกรรม วิธีการเพื่อแก้ไขปัญหานักเรียน และในกลุ่มเด็ก ที่มีปัญหาครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมการหารือ ป้องกันและแก้ไขปัญหาร่วมกันเป็นกรณี เช่น

กรณีที่ 1 นักเรียนบิดามารดาและญาติไม่สามารถดูแลได้ เสี่ยงเป็นเด็กเร่ร่อน ครูปรึกษากับคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(อบต.) เพื่อส่งต่อไปยังบ้านพักเด็กและครอบครัวลำพูน เพื่อส่งต่อไปยังสถานสงเคราะห์/โรงเรียนเฉพาะที่เหมาะสมกับนักเรียนต่อไป

กรณีที่ 2 นักเรียนไม่ได้อยู่กับบิดามารดา อยู่กับญาติ(ตา) ตาติดสุรา หรือกรณี ผู้ปกครองย้ายถิ่นฐานไม่เป็นหลักแหล่ง ไม่ได้ดูแล จึงนำนักเรียนมาอยู่กับหลวงพ่อยู่ที่ วัดวังหลวง
 - **กิจกรรมการส่งต่อ** ครูและสถานศึกษาส่งต่อเด็กที่มีความเสี่ยง มีปัญหาด้านครอบครัว พฤติกรรมให้กับหน่วยงานภายนอกดูแล เช่น บ้านพักเด็กและครอบครัวลำพูน สถานสงเคราะห์เด็กบ้านเวียงพิงค์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยประสานงานกับทาง บ้านพักเด็กฯและสถานสงเคราะห์ เตรีมข้อมูลและให้ข้อมูลกับทางบ้านพักเด็กฯและสถานสงเคราะห์ เมื่อลงพื้นที่มาตรวจเยี่ยมเก็บข้อมูลตามสภาพจริง และประเมินสภาพ จึงติดต่อมารับตัวเด็กนักเรียนภายหลัง

๓. ขั้นนิเทศติดตามผล (C : Check)

ผู้รับผิดชอบโครงการฯ นิเทศ ติดตามการดำเนินงาน และคอยอำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจกรรมของผู้เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามภาระงานที่แผนการดำเนินงานโครงการฯที่กำหนด

กรณี เด็กนักเรียนที่ส่งต่อไปยังบ้านพักเด็กและครอบครัวลำพูน ครูได้ติดต่อประสานงานทางโทรศัพท์หรือทางไลน์(Line) เพื่อสอบถามข้อมูลกับสถานสงเคราะห์เป็นระยะๆ ถึงความเป็นอยู่ของเด็กนักเรียน

๔. ขั้นประเมินและรายงานผล (A : Action)

๔.๑ สรุปและประเมินโครงการฯ นำผลมาวิเคราะห์ เพื่อเป็นข้อมูลในการกำเนินงานในปีต่อไป

๔.๒ จัดทำรายงานโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. Do & Don't (ข้อควรระวัง เรื่องไหนต้องทำ หรือไม่ควรเสียเวลาทำ)

Do ควรทำ

- การทำ Best practice ควรจะทำรายงานตามตัวชี้วัด 8 หัวข้อที่ศน.ได้แนะนำ
- เตรียมห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้และเอกสารธุรการชั้นเรียนให้เป็นปัจจุบัน เนื่องจากคณะกรรมการจะเยี่ยมชมทุกห้องเรียน
- เตรียมครูผู้ที่สามารถให้ข้อมูลภาพรวมกับทางคณะกรรมการผู้ประเมิน ต้องเป็นผู้ที่รู้ภาพรวม รู้ข้อมูลต่างๆ ของโรงเรียนเป็นอย่างดี สามารถประสานงานหาข้อมูลต่างๆ จากคณะครูแต่ละฝ่าย แล้วนำข้อมูลให้กับทางคณะกรรมการ ในกรณีที่ต้องการข้อมูลเพิ่มเติม

ข้อแนะนำจากคณะกรรมการผู้ประเมิน

ในการเขียนสรุปรายงานการประเมินตนเองสถานศึกษา(SAR) ด้านสมรรถนะของผู้เรียน ให้โรงเรียนทำตารางสรุปเป็นตัวเลขและร้อยละทั้ง 5 ด้าน โดยเพิ่มเติมในมาตรฐานสถานศึกษาและเปรียบเทียบย้อนหลัง 3 ปีการศึกษา เนื่องจากอยู่ในเกณฑ์การประเมินรอบ 5 ด้านผู้เรียน

**ถอดบทเรียนการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า
โรงเรียนบ้านเหล่ายาว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2**

1. วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า

- จัดการอบรมทำความเข้าใจกับครูและบุคลากรทุกคนให้เข้าใจถึงมาตรฐานตัวชี้วัดในการประเมินรอบที่ 5 และการเตรียมเอกสารในแต่ละมาตรฐานว่าจะต้องเตรียมอะไรอย่างไรบ้าง
- ทำการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน ภายนอก SWOT และทบทวนปรับ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาในปัจจุบัน
- แบ่งผู้รับผิดชอบหลักในการรับผิดชอบในแต่ละมาตรฐานเพื่อการรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- นำข้อมูลพื้นฐานขึ้นนำเสนอบนเว็บไซต์ ให้ผู้ที่เข้าชมสามารถเปิดดูได้ทุกๆอย่าง

2. ข้อเสนอแนะในการทำ (ตามประเด็นที่ได้รับมอบหมาย)

2.1 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมแหล่งเรียนรู้ที่มั่นคงและปลอดภัย

- ประสานความร่วมมือกับผู้นำชุมชน เพื่อจัดเวรยาม (ชม.บ.) ในการตรวจตราบริเวณโดยรอบโรงเรียน
- ติดตั้งกล้องวงจรปิดบริเวณต่างๆ โดยรอบโรงเรียนจำนวน 20 จุด และสามารถดูได้ผ่านระบบออนไลน์ ได้แก่

1. ศาลาประตูทางเข้าโรงเรียน
2. ถนนทางเข้าโรงเรียน
3. ทางขึ้นบันไดแต่ละอาคารเรียน
4. บนอาคารเรียน
5. ใต้ถุนอาคารเรียน
6. อาคารเรียนอนุบาล
7. หอประชุม
8. แนวรั้วด้านข้างโรงเรียนทางทิศเหนือ

- ต่อแนวรั้วลวดหนามต่อจากแนวกำแพงเพิ่มเติมในจุดเสี่ยงโดยรอบ
- ปิดประตูรั้วโรงเรียนทุกครั้งในเวลากลางวัน วันหยุด และยามวิกาล

2.2 ค่านิยม

ค่านิยม มีความสอดคล้องกับ อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ดังนี้ โรงเรียนบ้านเหล่ายาว มีความใส่ใจกับสุขภาพของผู้เรียน โดยยึดถือค่านิยมที่ว่า ถ้าผู้เรียนมีสุขภาพดี มีร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ มีภาวะโภชนาการที่ดีไม่เจ็บป่วยง่าย ไม่ขาดเรียนหรือลาป่วยบ่อยๆ จะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดี รวดเร็ว ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นตามมา ดังนั้น โรงเรียนจึงมีการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างต่อเนื่อง ตามเอกลักษณ์ของโรงเรียน “โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ” และอัตลักษณ์ของโรงเรียน “สุขภาพดี มีในร่างกายที่แข็งแรง” ซึ่งโรงเรียนได้รับรางวัลด้านส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เช่น โรงเรียนส่งเสริมระดับเพชรต่อเนื่อง 2 สมัย โรงเรียนต้นแบบนักเรียนไทยสุขภาพดี โรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมกิจกรรมทางกายเด็กไทยสูงสมส่วนแข็งแรง IQ EQ ดี โรงเรียนองค์กรรอบรู้สุขภาพ(HLO) ต้นแบบโรงเรียนสุขบัญญัติป้องกันโรค Covid-19 สุดยอดโรงเรียนสุขภาพดี การดำเนินงาน การประยุกต์ใช้โปรแกรมเด็กล้านนาไม่อ้วน และอื่นๆ

โรงเรียนบ้านเหล่ายาว มีกิจกรรมเด่นที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพกายและจิตที่ดี มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องจนสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ คือ โครงการส่งเสริมสุขภาพการออกกำลังกายของนักเรียน ChOPA & ChiPA Game ซึ่งเป็นอีก 1 โครงการที่โรงเรียนได้รับโล่รางวัลจากกรมอนามัย โดยเป้าหมายของโครงการเพื่อส่งเสริมพัฒนากล้ามเนื้อของผู้เรียน ให้มีร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ มีภาวะโภชนาการที่ดีตามเกณฑ์โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพและมีน้ำหนักส่วนสูงสมส่วนตามเกณฑ์มาตรฐานกรมอนามัย โดยโรงเรียนจะสร้างแกนนำผู้เรียนด้านสุขภาพการออกกำลังกาย และนำไปขยายผลกิจกรรมออกกำลังกายให้กับเพื่อนๆ ในโรงเรียน โดยจัดกิจกรรมทุกวันพฤหัสบดีหน้าเสาธง ก่อนเริ่มเรียนหรือช่วงเวลา 15.00-16.00น. ขยายผลให้กับน้องๆระดับปฐมวัย และขยายผลไปยังสถานศึกษาใกล้เคียง ได้แก่ โรงเรียนบ้านดอยแดน โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 48 หรือหน่วยงานอื่น เช่น อบต.เหล่ายาวและชุมชน หมู่บ้าน ซึ่งกิจกรรมในโครงการจะเน้นการออกกำลังกาย ได้แก่ กิจกรรมการเต้นแอโรบิก (Fit and Firm, จิงโจ้ FUN for FIT) กิจกรรมยืดเหยียดกล้ามเนื้อ (Chicken Dance แก้อื้อขี้พุง) กิจกรรมเต้นฮูล่าฮูล่า กิจกรรมเต้นบาสโลบ และอื่นๆ โดยทางโรงเรียนได้รับงบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่ายาว

2.3 การนำเสนอประชาสัมพันธ์ข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญของโรงเรียนผ่านเว็บไซต์

ได้ดำเนินการจัดโดเมนเนมของโรงเรียนและนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องของทั้งหมดของโรงเรียนขึ้นนำเสนอบนเว็บไซต์โดยแบ่งหมวดหมู่ของข้อมูลให้ชัดเจนเข้าถึงง่ายและมีข้อมูลที่กระชับ ครอบคลุม เข้าถึงง่าย

3. Do & Don't (ข้อควรระวัง เรื่องไหนต้องทำ หรือไม่ควรเสียเวลาทำ)

Do การสร้างความเข้าใจกับบุคลากรให้เข้าใจในมาตรฐานและตัวชี้วัดทุกตัว ไม่ใช่เฉพาะที่ตัวเองรับผิดชอบ การเก็บรวบรวมข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี ต้องทำอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

Don't การเตรียมเอกสารหรือข้อมูลทีนอกเหนือจากที่คณะกรรมการแจ้งมาในตอนที่มีการประชุมผ่านวิดีโอ

ถอดบทเรียนการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า

โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

1. วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอก

โรงเรียนบ้านต้นผึ้งมีการเตรียมความพร้อมในการรับการประเมินภายนอกห้าครั้งนี้

ด้านบุคลากร

1. ประชุมชี้แจงให้กับผู้เกี่ยวข้องรับทราบถึงแนวทางวิธีการประเมินภายนอกห้า และจัดทำคำสั่งคณะกรรมการทำงานเตรียมรับการประเมินภายนอกห้า

2. ให้บุคลากรภายในสถานศึกษาเตรียมข้อมูล และเตรียมซักซ้อมการนำเสนอข้อมูลทั้งเอกสารหลักฐาน เชิงประจักษ์ ตามประกันคุณภาพภายใน รวมทั้งเตรียมความพร้อมนักเรียนในการตอบคำถาม

บุคคลภายนอก เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง หรือผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม มีการเตรียมความพร้อม ในการตอบคำถามในแต่ละประเด็นพิจารณา

3. ผู้อำนวยการและครูฝ่ายวิชาการ ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ ในหน้าที่ที่บุคลากรได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ร่วมกันพัฒนาให้มีความพร้อมในการรับการประเมินภายนอก

ด้านอาคารสถานที่

เตรียมความพร้อมในการดูแลอาคาร สถานที่ให้ปลอดภัย ทุกมุมของโรงเรียน รวมทั้งขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมกันในการพัฒนาโรงเรียน ให้สะอาด ปลอดภัย เหมาะสมกับการเรียนรู้ และนำเสนอแหล่งเรียนรู้ภายนอก โดยทำเป็นเป็นเอกสารแหล่งเรียนรู้ภายนอกพร้อมกับการใช้แหล่งเรียนรู้

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เตรียมความพร้อมหลักฐานร่องรอยที่เกิดจากการเรียนรู้ สื่อ โครงการ โครงการต่างๆ และการจัดกิจกรรมการสอนของครูผู้สอน รวมรวบคลิปวิดีโอการสอน ด้วยเทคนิคการเรียนรู้ต่างๆเพื่อนำเสนอให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ด้านเอกสารหลักฐานร่องรอย

เตรียมเอกสารหลักฐานร่องรอยที่เกิดจากการเรียนรู้ การทำกิจกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นให้ครบตามประเด็นพิจารณา รวมทั้งเตรียมสื่อ เทคโนโลยีให้เป็นปัจจุบัน ให้มีความพร้อมในการใช้งาน

2. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัย

1. การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เหมาะสมกับวัย

เด็กปฐมวัยหรือเด็กอนุบาล ถือเป็นความสามารถตามวัยหรือพัฒนาการที่เป็นไปตามธรรมชาติเมื่อเด็กมีอายุถึงช่วงวัย โดยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามวัย มีดังนี้ พัฒนาการทางด้านร่างกาย พัฒนาการทางด้านอารมณ์ พัฒนาการทางด้านสังคม พัฒนาการทางด้านสติปัญญา ดังนี้

พัฒนาการทางด้านร่างกาย โรงเรียนบ้านต้นผึ้งได้จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนระดับชั้นปฐมวัยมี การฝึกการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก กล้ามเนื้อมัดใหญ่ การทำงานประสานกันระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาท เช่น การใช้มือ – ตา ประสานสัมพันธ์กัน และจัดกระบวนการเรียนรู้ผ่านการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การเล่นที่สนาม BBL รวมทั้งการออกกำลังกายเล่นเครื่องเล่นสนาม จัดกิจกรรมรายบุคคล กิจกรรมกลุ่ม โดยให้เดินต่อเท้าตามเส้นตรง เส้นต่อเท้าถอยหลัง กระโดดขาเดียว รับลูกบอล โยนบอล วิ่งซิกแซก โดยเราจำเส้นถาวรที่พื้นหน้าอาคารเรียน

พัฒนาการทางด้านอารมณ์ ส่งเสริมให้เด็กอนุบาลได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของตนเองให้เหมาะสมกับวัย ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง เชื่อมมั่นในตนเอง เป็นตัวของตัวเองได้อย่างมีความสุข โดยมีกิจกรรมให้เด็กได้ปฏิบัติจริง กล้าแสดงความสามารถของตนเอง สามารถทำงานสำเร็จได้ด้วยตนเอง รักในการทำงาน เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง มีการฝึกทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการเป็นผู้นำ-ผู้ตามที่ดีเด็กมีน้ำใจในการช่วยเหลือกัน มีความรับผิดชอบ เก็บของเล่นช่วยกัน เก็บอุปกรณ์การทำกิจกรรมเข้าที่ แบ่งขนมให้เพื่อน

พัฒนาการทางด้านสังคม สนับสนุนให้เด็กๆ ได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบตัว จากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเรียนรู้ทางสังคม การเล่นกับเพื่อนๆ การทำงานกลุ่ม การร่วมแรงร่วมใจกันเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ โดย โรงเรียนได้มีโครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็ก เกิดพัฒนาการด้านสังคม เช่น โครงการโรงเรียนคุ้มครองเด็ก กิจกรรมการออมทรัพย์ฯลฯ โดยให้นักเรียนฝากเงินเป็นประจำทุกวัน ส่งผลให้เด็กรู้จักค่าของเงิน ประโยชน์ของการออมเงินฯลฯ เรียนรู้การคัดแยกขยะในโรงเรียนโดยได้รับความร่วมมือจากเทศบาลตำบลหนองล่อง การแต่งกายชุดพื้นเมืองทุกวันศุกร์ การไหว้ การพูดจาภาษาไทยในโรงเรียน รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ วันสำคัญในโรงเรียนและในชุมชนเป็นประจำ เช่น วันเข้าพรรษา ทำกิจกรรมหล่อเทียนที่โรงเรียน นำเทียนพรรษาที่ได้ไปถวายที่วัดในเขตบริการ 4 วัด กิจกรรมสงฆ์พระธาตุประจำปีวัดต้นผึ้ง กิจกรรมวันพระในโรงเรียนทำบุญตักบาตร สวดมนต์ นั่งสมาธิ กิจกรรมวันลอยกระทง จะนำเด็กทำกิจกรรมร่วมกับพี่ๆ มีการประดิษฐ์กระทง ทำตุ่งไส้หมู ประดิษฐ์โคมลอย ก่อและตกแต่งเจดีย์ทราย มีภูมิปัญญาชาวบ้านมาสอนทำกรวยดอกไม้ เป็นต้น

พัฒนาการทางด้านสติปัญญา สนับสนุนให้เด็กๆ ได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สิ่งแวดล้อม รวมไปถึงสื่อการเรียนการสอนอนุบาล โดยส่งเสริมให้เด็กๆ ได้พัฒนาสติ

ปัญหาในหลายๆ ด้าน ทั้งภาษา ความคิดเชิงเหตุผล การแก้ไขปัญหา ความคิดสร้างสรรค์ ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน การอบรมเด็ก นอกจากนี้เด็กยังได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ศูนย์เศรษฐกิจพอเพียง การเรียนรู้ในห้องสมุด เรียนคอมพิวเตอร์ที่ห้องคอมพิวเตอร์ รวมทั้งการทัศนศึกษาจากแหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียนมีการจัดทัศนศึกษาทุกปี เพิ่มเติมกิจกรรมการเอาตัวรอดทางน้ำ พาเด็กไปสระว่ายน้ำ นำเด็กร่วมโครงการของโรงเรียนและโครงการของปฐมวัย

2. การประเมินพัฒนาการของเด็กอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

การประเมินพัฒนาการของเด็กจากการประสพการณ์ตามหน่วยการเรียนรู้ หน่วยหนึ่งจะมี 5 วัน วันละ 6 กิจกรรมหลัก ครูจะบันทึกหลังการสอนหรือหลังการจัดประสพการณ์ในแต่ละวัน หนึ่งสัปดาห์จะบันทึกหลังการสอน 5 วัน ในหนึ่งวันบันทึกแยก 6 กิจกรรม โดยครูสังเกตพฤติกรรมเด็ก บันทึกเป็นรายบุคคลในตารางแบบสังเกตพฤติกรรมของหน่วยนั้นๆ ถ้ากิจกรรมนั้นมีจุดประสงค์ 2 ข้อ ครูก็จะประเมินผลบันทึกทีละข้อ และระบุจำนวนเด็กที่ทำกิจกรรมนั้นๆตามจุดประสงค์ว่าผ่าน จำนวนกี่คน คิดเป็นร้อยละ ไม่ผ่านจำนวนกี่คน คิดเป็นร้อยละออกมา จากนั้นก็ประเมินในข้อ 2 ต่อซึ่งในแผนจะมีผลการประเมิน 3 ระดับ ถ้าได้ระดับ 2 ขึ้นไปถือว่า ผ่าน ซึ่งเป็นไปตามหลักสูตรการจัดการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

3. การจัดสภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ที่มีความมั่นคงและปลอดภัย

จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียนและนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้โดยเด็กมีส่วนร่วม ดังนี้

การจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน โดยจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ของนักเรียน ห้องเรียนมีการตกแต่งสวยงาม สีสดใส สะอาด มีอากาศถ่ายเทได้สะดวกมีแสงสว่างที่เหมาะสมเหมาะแก่การเรียนรู้มีสื่อวัสดุอุปกรณ์สำหรับจัดกิจกรรม มีพัดลมเพียงพอ ครูจะแยกมุมประสพการณ์ เป็น มุมๆ ชัดเจน วางสื่อ ของเล่น อุปกรณ์ในมุมเหล่านั้นในความสูงที่เหมาะสมกับเด็ก มุมที่จะแยกให้ห่างกันคือมุมหนังสือ ซึ่งเป็นมุมที่ใช้ความสงบไม่มีเสียงดังรบกวน แยกจากมุมดนตรี ตัวอย่างมุมในห้อง มีมุมหนังสือ มุมบล็อก มุมหม้อ มุมบ้าน มุมร้านค้า มุมธรรมชาติ มุมศิลปะ มุมวิทยาศาสตร์ มุมดนตรี เป็นต้น ของเล่นในมุมต่างๆก็ไม่เอาของที่แตกง่ายจำพวกแก้ว ขวดแก้ว เซรามิกมาให้เด็กเล่น ตกแตกง่าย จะเป็นอันตรายกับเด็ก หรือของที่เป็นโลหะ กระทบแก่ลำงมา อาจมีขอบคม ขึ้นสนิม เป็นอันตรายกับเด็กได้ ของเล่นที่ชำรุด ถ้าซ่อมได้จะซ่อม เช่น หนังสือ ตุ๊กตา แต่ถ้าเป็นของเล่นจำพวกตัวต่อพลาสติก ของเล่นในมุมชายของถ้าแตกหัก มีส่วนที่แหลมคมออกมาเราจะเก็บทิ้ง ส่วนวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ จำพวกกรรไกร เลือกขนาดที่เหมาะสมกับเด็ก ปลายมน นำจัดเก็บที่มุมอุปกรณ์ ไม่นำมาเล่น

การจัดสภาพแวดล้อมนอกชั้นเรียน สนามเด็กเล่น คำนึงถึงความปลอดภัย และความเหมาะสมต่อพัฒนาการเด็กเป็นสำคัญ มีสนามเด็กเล่น โดยการจัดหาทรายละเอียดมาเทเป็นพื้นสนามเด็กเล่นให้เต็ม หนาเหมาะสม เวลาเด็กตก หกล้มก็จะไม่ได้รับบาดเจ็บ จัดเครื่องเล่นให้มีระยะห่างกันพอดีๆ เพื่อความสะดวก ปลอดภัยในการเล่น เครื่องเล่นชิ้นไหนชำรุดจะแจ้งผู้บริหารขอจัดการซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ ใช้งานได้ปลอดภัยอยู่เสมอ ก่อนเปิดภาคเรียนทั้งโรงเรียนจะมีการสำรวจจัดเสียง ซ่อมแซมทุกอย่างให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน มีความปลอดภัย

นอกจากนี้ในโรงเรียนยังมีแหล่งเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน เช่น โรงเลี้ยงไก่ไข่ โรงเรือนปลูกผัก บ่อเลี้ยงปลาตก บ่อเลี้ยงกบ โรงเพาะเห็ด สวนมะม่วง สวนฝรั่ง เป็นต้น โดยเด็กได้ร่วมกิจกรรมในการดูแล และเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย โดยครูคอยดูแลอย่างใกล้ชิด บูรณาการในการเรียนกับหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง

3. Do & Don't (ข้อควรระวัง เรื่องไหนต้องทำ หรือไม่ควรเสียเวลาทำ)

- สิ่งที่ดีควรทำ

นำเสนอข้อมูลตามมาตรฐานให้เห็นภาพชัดเจน หลักฐานร่องรอย ต้องมีให้ตรงตามประเด็นพิจารณา

มีผู้ประสานงานกับคณะผู้ประเมิน เพื่ออำนวยความสะดวกในการตอบคำถาม

ประสานความร่วมมือผู้ที่เกี่ยวข้องในการตอบคำถาม

- สิ่งที่ไม่ควรทำ

การเตรียมขบวนต้อนรับ

การเตรียมการแสดงต้อนรับ

การเลี้ยงอาหารราคาแพง

การมอบของที่ระลึก

- ข้อควรระวัง

การนำเสนอคลิปวิดีโอเกี่ยวกับโรงเรียน เพราะผู้ประเมินจะดูก่อนที่จะมาประเมินที่โรงเรียน จะทำให้ไม่เสียเวลา

การพาไปดูบริเวณรอบๆบริเวณในโรงเรียน ผู้ประเมินจะเดินดูทุกที่ที่พาไป บางที่อาจจะมึนงงที่ไม่เรียบร้อย

ถอดบทเรียนการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า

โรงเรียนชุมชนบ้านป่าไผ่

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

1. วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า

สายชั้นอนุบาล โรงเรียนชุมชนบ้านป่าไผ่ ได้เตรียมความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบ 5 ดังนี้

1) **เด็กปฐมวัย** นอกเหนือจากการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านแล้ว ทางโรงเรียนได้ส่งเสริมให้เด็กได้การแสดงออกตามอัตลักษณ์ของโรงเรียน คือ เด็กดี กล้าแสดงออก ยิ้ม ไหว้ ทักทาย ผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การเรียนรู้ 6 กิจกรรมหลัก กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมเด็กดีศรีป่าไผ่ การสวดมนต์สุดสัปดาห์ การไหว้ ทักทาย สวัสดิ์ ขอบคุณ การพูดสนทนาซักถาม การตั้งคำถามให้เด็กคิดและตอบคำถาม การยกมือพูดแสดงความคิดเห็น การพูดมีหางเสียง ครับ/คะ การรู้จักแบ่งปัน การช่วยเหลือผู้อื่น การชื่นชมเด็กที่ปฏิบัติตนเป็นเด็กดี เป็นต้น นอกจากนี้ก็ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมปลูกฝังการรอยยิ้ม ความอดทน และการควบคุมอารมณ์ตามคำแนะนำของ คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายนอก (สมศ.) รอบที่ 4 ในการทำกิจกรรม 6 กิจกรรมหลัก และการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันต่างๆ ดังนี้

1. การฝึกให้เด็กเข้าแถวตามลำดับก่อน-หลัง การเข้าแถวรับอาหารเสริมนม การเข้าแถวรับยาสีฟัน การเข้าแถวดื่มน้ำ การเข้าแถวเก็บภาดาอาหาร เป็นต้น
2. การสร้างข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน เช่น รู้จักแบ่งปัน ไม่แย่งของเล่น เล่นแล้วช่วยกันเก็บ การไม่ทะเลาะกัน เป็นต้น
3. การเล่นนิทานหรือการเปิดยูทูบนิทานหรือการ์ตูนเกี่ยวกับการอดทนรอยยิ้ม การควบคุมอารมณ์ให้เด็กดู มีการสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องระเบียบวินัย การอดทนรอยยิ้ม เป็นต้น

2) **ครูปฐมวัย** ครูปฐมวัยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 5 ทำประกาศค่าเป้าหมายของสถานศึกษา จัดทำเอกสารรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา (SAR) ให้สะท้อนถึงสิ่งที่โรงเรียนได้ทำมากที่สุด จัดเตรียมเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายใน ตามประกาศค่าเป้าหมายของสถานศึกษา สอดคล้องกับมาตรฐานต่างๆ โดยมีการจัดทำข้อมูลสาระสนเทศ เปรียบเทียบ 3 ปีย้อนหลัง ดังนี้

1. ข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการเด็ก ทั้ง 4 ด้าน เปรียบเทียบในปีการศึกษา 2564-2566 ในรูปแบบกราฟ และตาราง (ระบุค่าที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงด้วย)
2. ข้อมูลน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมอนามัย เปรียบเทียบ 3 ปีย้อนหลัง โดยแยกเป็น น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุและน้ำหนักต่อส่วนสูง
3. ข้อมูลเปรียบเทียบค่าเป้าหมายเฉลี่ยและผลการประเมินพัฒนาการเด็กแต่ละด้าน 3 ปีย้อนหลังด้วย

เอกสารที่จัดเตรียม ได้แก่

1. หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยโรงเรียนชุมชนบ้านป่าไผ่
2. รายงานการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยโรงเรียนชุมชนบ้านป่าไผ่
3. บันทึกหลังการสอน
4. นวัตกรรมหรือ Best Practice ของสถานศึกษาหรือครูผู้สอนปฐมวัย
5. โครงการงานของเด็ก
6. แฟ้มสะสมผลงานของเด็ก 3 ปีย้อนหลัง
7. สรุปรูปโครงการ 3 ปีย้อนหลัง
8. เอกสารประจำชั้นเรียน 3 ปีย้อนหลัง
9. เอกสารการพัฒนาตนเองของครู เช่น รายงานการอบรมฯ PLC PA เป็นต้น
10. วิจัยในชั้นเรียน
11. ทะเบียนแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
12. รายงานการนำเด็กไปเรียนรู้ตามแหล่งเรียนรู้ต่างๆ
13. การสร้างเครือข่ายในการพัฒนาเด็ก เช่น หน่วยงานในท้องถิ่น ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน เป็นต้น
14. การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้
15. เกียรติบัตร ผลงาน เด็ก ครู และโรงเรียน
16. แฟ้มที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของ สมศ. รอบที่ 4
17. เอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3) จัดสภาพแวดล้อม ทางโรงเรียนได้จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ปลอดภัย ดังนี้

3.1) เครื่องเล่นสนามที่แข็งแรง ปลอดภัย และเพียงพอกับจำนวนเด็ก โดย จัดโครงการ

ปรับปรุงสนามเด็กเล่นและแหล่งเรียนรู้ มีการสำรวจสภาพของเครื่องเล่นสนาม ปรับปรุงซ่อมแซมเครื่องเล่นสนามให้ใช้งานได้อยู่เสมอ และจัดงบประมาณในการดูแลความปลอดภัยในสนามเด็กเล่น เช่นการจัดซื้อแผ่นโฟมยางสำหรับหุ้มเสาหลังคาสนามเด็กเล่น จัดงบประมาณซื้อสีสำหรับทาเครื่องเล่นสนาม จัดหางบประมาณหรือระดมทุนในการซื้อทรายมาถมพื้นบริเวณสนาม ซึ่งทางโรงเรียนได้ขอผู้ปกครองนักเรียนมาช่วยขนทรายปูพื้นสนาม และทาสีเครื่องเล่นสนามให้สดใส สวยงาม นอกจากนี้ทางโรงเรียนได้จัดจ้างทำรั้วเพื่อกันถนนหน้าอาคารอนุบาลเพื่อป้องกันไม่ให้รถผ่านหน้าอาคาร และไม่เป็นอันตรายต่อเด็กปฐมวัย

3.2) มีมุมประสบการณ์และสื่อการเรียนรู้ที่เพียงพอและหลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้
โดยครูปฐมวัยได้จัดห้องเรียนมีมุมประสบการณ์และสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น มุมหนังสือ, มุมบล็อก, มุมดนตรี, มุมบ้าน, มุมเกมการศึกษา, มุมวิทยาศาสตร์, มุมศิลปะ เป็นต้น และจัดโครงการเตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพเด็กปฐมวัย กิจกรรมส่งเสริมปัญญา มีการซื้อหรือผลิตสื่อการเรียนการสอน/ของเล่น ตามมุมการเรียนรู้ต่างๆ ในห้องเรียน

3.3) จัดสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ปลอดภัย และเพียงพอ โรงเรียนได้ดำเนินการติดตั้งมุ้งลวดในห้องเรียนต่างๆ จัดจุดบริการน้ำดื่มสะอาดติดกับอาคารเรียน มีห้องน้ำ ห้องส้วม ที่แปร่งพื้น ที่ล้างมือทำความสะอาดร่างกายเชื่อมติดกับอาคารเรียนมีการมุมหลังคากันแดดกันฝนเชื่อมอาคารเรียนกับสนามเด็กเล่น อีกทั้ง จัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้น่าอยู่ สะอาด แสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทสะดวก สื่อ อุปกรณ์การเล่นเพียงพอ เหมาะสมกับจำนวนเด็ก และจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันเหตุไฟไหม้บริเวณอาคารเรียน เช่น ถังดับเพลิง ซึ่งมีการตรวจสอบสภาพให้พร้อมสำหรับการใช้งานอยู่เสมอ มีการติดตั้งกล้องวงจรปิดรอบๆ บริเวณโรงเรียนตามอาคารเรียน และหน้าโรงเรียนเพื่อตรวจสอบความปลอดภัยจากเหตุการณ์ต่างๆ นอกจากนี้โรงเรียนได้จัดแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียนให้เด็กได้สามารถเข้าใช้บริการและศึกษาหาความรู้ได้เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ห้อง USO NET เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

2.1 หลักสูตรและแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

โรงเรียนชุมชนบ้านป่าไผ่ได้ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนบ้านป่าไผ่ พุทธศักราช 2565 ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยมีการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนบ้านป่าไผ่ พุทธศักราช 2565 ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และมีการประเมินการใช้หลักสูตรโดยคณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร ผู้แทนชุมชน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย เพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนบ้านป่าไผ่ พุทธศักราช 2566 ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษายิ่งขึ้น สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มีการออกแบบโครงสร้างหลักสูตรให้ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย ตามความถนัด ความสามารถ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพบรรลุตามมาตรฐานหลักสูตร จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้นักเรียนทุกคนได้รับบริการอย่างทั่วถึง มีการนิเทศ ติดตามกำกับดูแลการใช้หลักสูตรให้เกิดประสิทธิภาพ นำผลการนิเทศ การจัดการเรียนรู้มาเป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้เรียน และปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังได้ บรรจุสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นมาจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย เช่น หน่วยการเรียนรู้เรื่องมะม่วงมหาชนก หน่วยการเรียนรู้เรื่องลำไย หน่วยการเรียนรู้เรื่องเมืองลิ้นบ้านเฮา เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้มีโอกาสเรียนรู้เกี่ยวกับพืชเศรษฐกิจ เรื่องราวของชุมชน ท้องถิ่นทำให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง

2.2 การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะพึงประสงค์ที่เหมาะสมกับวัย

ครูผู้สอนระดับปฐมวัยได้จัดการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติที่หลากหลาย เด็กทุกคนได้รับประสบการณ์ตรง ผ่านการเล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 โดยมีครูเป็น ผู้ชี้แนะ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้เกิดกระบวนการคิด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอข้อมูลจากการเรียนรู้ ดำเนินกิจกรรมต่างๆด้วยตนเอง เด็กมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม สามารถบูรณาการความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผ่านกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมเล่นตามมุม กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ กิจกรรมเล่นกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา รวมทั้งกิจกรรมและโครงการต่างๆ ที่โรงเรียนได้จัดขึ้น เช่น โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย โครงการเตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพเด็กปฐมวัย โครงการศึกษาแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมวันสำคัญ เป็นต้น ครูผู้สอนระดับปฐมวัยได้จัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้รับประสบการณ์ตรง ผ่านแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน ตามหน่วยการเรียนรู้ เช่น การสำรวจต้นลำไยในโรงเรียน การสำรวจโซล่าเซลล์ในโรงเรียน การศึกษาแหล่งกำเนิดต้นมะม่วงมหาชนก ณ สวนวังน้ำลี่ การศึกษาแหล่งเรียนรู้ทุ่งนา และโรงสีข้าว เป็นต้น และโครงการศึกษาแหล่งเรียนรู้ ซึ่งจะพาเด็กไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนไปในแต่ละปี ซึ่งเด็กที่เรียนระดับชั้นอนุบาล เด็กจะได้ไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ไม่ซ้ำกัน ทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับเพื่อนๆ คุณครูและผู้ปกครองนักเรียน

3. Do & Don't (ข้อควรระวัง เรื่องไหนต้องทำ หรือไม่ควรเสียเวลาทำ)

เรื่องที่ดีควรทำ

1. เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ คุณครูควรบันทึกภาพ หรือคลิปต่างๆ เพื่อนำไปใช้ตัดต่อทำเป็นคลิปการสอน หรือกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ เผยแพร่ทาง Social media ต่างๆ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ปกครองหรือผู้ที่สนใจได้รับชม นอกจากนี้ยังเป็นการเตรียมข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการจัดทำ VTR นำเสนอให้กับคณะกรรมการประเมินภายนอก รอบ 5 ด้วย

2. ถ้าหากมีห้องสำหรับจัดแสดงเอกสาร/ผลงานเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก อยู่ในอาคารอนุบาลหรือใกล้อาคารจะดีมาก เนื่องจากจะทำให้ครูอนุบาลสะดวกในการเตรียมการต่างๆ เพราะครูอนุบาลมีน้อย ต้องดูแลเด็กๆ ด้วย ต้องเตรียมเอกสารและอื่นๆ ด้วย

3. เอกสารประจำชั้นเรียนต่างๆ ควรทำให้เป็นปัจจุบัน จะได้ไม่เหนียวกับการเตรียมเอกสารเมื่อต้องรับการประเมินต่างๆ

4. เพิ่มสะสมผลงานคัดสรรนักเรียนเก็บไว้บางส่วนด้วย

เรื่องที่ไม่ควรทำ

-

ถอดบทเรียนการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า

โรงเรียนบ้านห้วยป็นจ้อย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

.....

1. วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า

- เตรียมใจ เปิดใจมองคณะกรรมการ สมศ ในเชิงบวก คิดว่าคณะกรรมการมาเพื่อแนะนำช่วยเหลือและมาเพื่อพัฒนาคุณภาพครู ผู้เรียน สถานศึกษาให้ดีขึ้น
- ศึกษาเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานในแต่ละประเด็น เพื่อวิเคราะห์ตัวชี้วัดและดูเกณฑ์การประเมิน เพื่อนำมาเช็คและตรวจสอบดูว่าสิ่งใดมีแล้วและสิ่งใดต้องทำเพิ่มเติม 3 ปีย้อนหลัง
- ศึกษาโครงการที่สอดคล้องกับพัฒนาการและเกณฑ์การประเมิน
- เชิญผู้ปกครองหรือตัวแทนผู้ปกครองเข้ามาเรียนรู้วิธีการจัดประสบการณ์ในห้องเรียนให้ ความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและขอความร่วมมือในการจัดโครงการต่างๆของโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

1. หลักสูตรคือหัวใจและเข็มทิศในการจัดการศึกษาปฐมวัย ต้องเช็คโครงสร้างของหลักสูตร สถานศึกษาปฐมวัยให้พร้อม เช่น ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา, วิสัยทัศน์, พันธกิจ, เป้าหมาย, อัตลักษณ์, จุดหมาย, มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์, การจัดเวลาเรียน, สารการเรียนรู้รายปี, การจัดประสบการณ์ การจัดสภาพแวดล้อมสื่อและแหล่งเรียนรู้, การประเมินพัฒนาการ, การบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย, การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับประถมศึกษาปีที่ 1 , ภาคผนวก และมีรายงานการใช้และการประเมินหลักสูตร

2. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ต้องมีแผนให้ครบตามหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ใน โครงสร้างของหลักสูตร กำหนดระยะเวลาตามหน่วยการเรียนรู้รายเทอม/รายปี มีบันทึกหลังหน่วย การเรียนรู้ มีแบบสังเกต แบบประเมินพัฒนาการ และที่สำคัญครูควรออกแบบหน่วยการเรียนรู้เพิ่มเติมและ จัดทำแผนการจัดประสบการณ์แบบเฉพาะเจาะจงให้สอดคล้องกับงานวิจัยหรือประเด็นท้าทาย

3. Do & Don't (ข้อควรระวัง เรื่องไหนต้องทำ หรือไม่ควรเสียเวลาทำ)

สิ่งที่ควรทำที่สุดในระดับปฐมวัย คือ แผนเผชิญเหตุเพื่อความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับปฐมวัย ควรมีโครงการหรือกิจกรรมเชิงประจักษ์ที่ชี้ให้เห็นถึงความใส่ใจเรื่องความปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้นในเด็กเล็ก เช่น เด็กปฐมวัยไม่จมน้ำ, การชกซ้อมแผนอพยพหนีไฟ, การเกิดเหตุการณ์แผ่นดินไหว, วิธีการเอาตัวรอด เมื่อติดอยู่ในรถ , การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อในเด็กเล็ก

ถอดบทเรียนการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า
โรงเรียน บ้านห้วยกาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2

1.วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า

ในการเตรียมโรงเรียนคนมีการเตรียมความพร้อมดังนี้

1. ศึกษาหลักเกณฑ์และมาตรฐานการประเมิน

ทบทวนหลักเกณฑ์และมาตรฐานที่ใช้ในการประเมินรอบห้า ควรทำความเข้าใจในทุกข้อกำหนดและตัวชี้วัดอย่างละเอียด หากมีข้อสงสัยให้ประสานกับ ศึกษาพิเศษทั้งงานประกันฯ และโรงเรียนเครือข่าย

2. จัดเตรียมเอกสารและข้อมูล

รวบรวมและจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานและผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในช่วงที่กำหนด ซึ่งรวมถึงเอกสารการสอน แผนงานประจำปี ผลการประเมินจาก การประกันคุณภาพภายใน และเอกสารอื่นๆ ที่สนับสนุนคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งสรุปเป็นสารสนเทศ ในทุกๆ ประเด็นตามตัวชี้วัด ตามรายมาตรฐาน และสรุปผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ว่ามีผลการพัฒนา และบรรลุเป้าหมายหรือไม่ การขอเข้ารับการศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่มีความพร้อมช่วยให้การดำเนินงานได้ดีและเข้าใจมากขึ้น

3. ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพภายใน

ตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานภายใน เพื่อหาจุดแข็งและจุดอ่อน นำข้อมูลนี้มาใช้ในการปรับปรุงแผนการดำเนินงานและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมิน

4. การฝึกอบรมบุคลากร

เตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อให้เข้าใจในกระบวนการและมาตรฐานการประเมิน และสามารถตอบคำถามหรือจัดทำเอกสารที่จำเป็นได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ควรมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบรายตัวชี้วัด ในการจัดเตรียมข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ

5. จัดระบบการเก็บข้อมูลและการบริหารจัดการ

จัดทำระบบการเก็บข้อมูลที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการประเมินและการตอบคำถามจากคณะกรรมการประเมินได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ด้วยการทำเว็บไซต์ หรือ ไดรฟ์ในการเก็บงานรายมาตรฐาน

6. การจัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายใน (SAR)

จัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายใน (Self-Assessment Report: SAR) อย่างครบถ้วนและชัดเจน โดยครอบคลุมถึงทุกมิติที่ต้องประเมินในรอบห้า ซึ่งทาง หน่วยงานต้นสังกัด (สพป.ลำพูนเขต 2) มีแบบฟอร์มและตัวอย่างการนำเสนอที่ดีมาก การนำเสนอผลการดำเนินงานควรเป็นสารสนเทศที่เข้าใจง่าย เช่น ตารางเปรียบเทียบผลการพัฒนาจากค่าเป้าหมายว่ามีผลการพัฒนาที่สูง/ต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ การนำเสนอรูปแบบของแผนภูมิ ทำให้เข้าใจง่าย และต้องนำเสนอผลการดำเนินงานทุกตัวชี้วัด

7. การจัดเตรียมสถานที่และการต้อนรับคณะกรรมการ

จัดเตรียมสถานที่และการต้อนรับคณะกรรมการประเมินให้เหมาะสม ทั้งการจัดสถานที่ประชุม การจัดแสดงผลงาน หรือการเตรียมสถานที่ต่างๆ ที่คณะกรรมการอาจเข้าเยี่ยมชม ทุกห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการ เปิดและพร้อมใช้งานทุกห้อง เน้นสภาพจริงที่มีความปลอดภัย สะอาด ไม่เน้นการจัดฉาก ผูกผ้า ต้อนรับ มื้อกลางวัน เน้นเรียบง่าย รับประทานอาหารตามเมนูที่นักเรียน/คณะครูรับประทาน ไม่เน้นการแสดง เช่น ฟ้อน เล่นดนตรี ขณะรับประทานอาหาร

8. การประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบถึงความสำคัญของการประเมินและเชิญชวนให้มีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อม ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาหรือชุมชน

9. การจำลองสถานการณ์

จัดทำจำลองสถานการณ์การประเมิน เพื่อทดสอบความพร้อมของบุคลากรและระบบต่างๆ ภายในสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยให้สามารถปรับปรุงและแก้ไขปัญหาได้ก่อนการประเมินจริง เชิญศึกษานิเทศก์ประจำเครือข่าย และศึกษานิเทศก์งานประกัน การเตรียมความพร้อมอย่างละเอียด และรอบคอบจะช่วยให้สถานศึกษามีความมั่นใจในการรับการประเมินคุณภาพภายในรอบห้า และสามารถแสดงถึงความเป็นเลิศในด้านคุณภาพการศึกษาได้อย่างเต็มที่

2. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

2.1 การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงาน

ภายนอก และการเชิญผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลในวันประเมินและรับฟังรายงานผลด้วยวาจา

การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก เป็นองค์ประกอบสำคัญในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก การมีส่วนร่วมของกลุ่มเหล่านี้จะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับการศึกษาและเพิ่มโอกาสในการรับรองคุณภาพในระดับสูง

1. การสร้างเครือข่ายกับผู้ปกครอง
 - สร้างช่องทางการสื่อสารที่เป็นระบบ เช่น การจัดประชุมผู้ปกครอง การส่งข่าวสารผ่านสื่อออนไลน์ หรือจดหมายข่าว เพื่อให้ผู้ปกครองรับทราบถึงกิจกรรมและโครงการของโรงเรียน
 - จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง เช่น วันกีฬาสี งานโรงเรียน หรือกิจกรรมอาสา เพื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน
 - จัดเวที / ช่องทางการติดต่อ เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ปกครองเกี่ยวกับการศึกษาและการบริหารจัดการโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจและการสนับสนุนจากผู้ปกครอง
2. การมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานภายนอก
 - การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานท้องถิ่น เช่น เทศบาลตำบลบ้านโอง, อสม.บ้านห้วยกาน, โรงเรียนธิดากานท์บ้านโอง, โรงพยาบาลบ้านโอง, สถานีตำรวจภูธรอำเภอบ้านโอง, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 หรือสถาบันการศึกษาอื่นๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาโรงเรียนในด้านต่างๆ
 - จัดโครงการหรือกิจกรรมที่ร่วมมือกับชุมชน เช่น โครงการสถานศึกษาปลอดภัย กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ หรือการฝึกอบรมอาชีพ โดยมีชุมชนและหน่วยงานภายนอกเข้าร่วม
 - เปิดโอกาสให้ชุมชนและหน่วยงานภายนอกเข้ามาใช้ทรัพยากรของโรงเรียน เช่น อาคารสถานที่ สนามกีฬา หรือห้องประชุม รวมถึงการอนุเคราะห์บุคลากรในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนและหน่วยงานภายนอก เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความเข้าใจร่วมกัน
3. การเชิญผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลในวันประเมิน
 - คัดเลือกผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน หรือคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการร่วมมือกับโรงเรียน และเตรียมข้อมูลที่ชัดเจนและเกี่ยวข้องให้กับผู้ที่จะมาให้ข้อมูลในวันประเมิน
 - ประสานงานและนัดหมายล่วงหน้ากับผู้ที่จะมาให้ข้อมูล เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดของการประเมิน
 - จัดเตรียมสถานที่สำหรับการให้ข้อมูลที่เป็นส่วนตัวและสะดวกสบาย เพื่อให้ผู้ที่มาให้ข้อมูลรู้สึกผ่อนคลายและสามารถแสดงความคิดเห็นได้เต็มที่
4. การรับฟังรายงานผลด้วยวาจา
 - เชิญผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน และเจ้าหน้าที่หน่วยงานภายนอกที่มีบทบาทสำคัญในกระบวนการพัฒนาโรงเรียนเข้าร่วมการรับฟังรายงานผลการประเมินด้วยวาจาจากคณะกรรมการ

- จัดเตรียมข้อมูลและบุคลากรที่เกี่ยวข้องสำหรับการตอบคำถามหรือชี้แจงเพิ่มเติม หลังการรับฟังผลการประเมิน เพื่อให้มั่นใจว่าทุกคำถามได้รับคำตอบอย่างครบถ้วนและชัดเจน

- เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมได้แสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะเพิ่มเติมหลังการรับฟัง รายงานผล เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานต่อไป

การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานภายนอก ช่วยสร้างความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการมีส่วนร่วมในการประเมินจะช่วยเสริมความมั่นใจในการรับรองคุณภาพของโรงเรียน

2.2 การจัดสภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ที่มีความมั่นคงและปลอดภัย

การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีความมั่นคงและปลอดภัย เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาการของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ คือแนวทางในการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

1. การจัดสภาพแวดล้อม

- ห้องเรียน อาคารเรียน และพื้นที่สาธารณะต่างๆ ให้มีความเป็นระเบียบ เรียบร้อย มีแสงสว่างเพียงพอ การระบายอากาศที่ดี และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างบรรยากาศ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

- สร้างพื้นที่สีเขียวภายในโรงเรียน เช่น สนามเด็กเล่น สนาม BBL หรือแปลงผักสวนครัว เพื่อเป็นที่พักผ่อนและช่วยสร้างบรรยากาศที่ร่มรื่น รวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- จัดพื้นที่เล่นและออกกำลังกายที่ปลอดภัยและเพียงพอสำหรับนักเรียน โดยมีอุปกรณ์การเล่นและการออกกำลังกายที่เหมาะสมและได้รับการดูแลรักษาอย่างดี

2. การสร้างความปลอดภัยในโรงเรียน

- ตรวจสอบและบำรุงรักษาอุปกรณ์ต่างๆ ในโรงเรียน เช่น ไฟฟ้า ระบบน้ำ และโครงสร้างอาคาร ให้มีความปลอดภัยและพร้อมใช้งานอยู่เสมอ

- จัดทำแผนเผชิญเหตุความปลอดภัยในสถานศึกษาและการฝึกซ้อมการอพยพนักเรียนในกรณีเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝัน เช่น อัคคีภัยหรือการเอาตัวรอดจากผู้ร้าย การข้ามถนน ซึ่งโรงเรียนบ้านห้วยกานอยู่ติดกับถนน ลี้-ลำพูน รวมทั้งติดตั้งอุปกรณ์ความปลอดภัย เช่น สัญญาณเตือนภัย และเครื่องดับเพลิง

- จัดการระบบการควบคุมการเข้าออกของบุคคลภายนอก เพื่อป้องกันการบุกรุก และเสริมสร้างความปลอดภัยให้กับนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน เช่น การติดตั้งกล้องวงจรปิด

3. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

- จัดห้องสมุดที่มีหนังสือและสื่อการเรียนรู้หลากหลาย ทั้งแบบดั้งเดิมและดิจิทัล รวมถึงสร้างระบบแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่นักเรียนสามารถเข้าถึงได้ง่าย
- จัดเตรียมห้องปฏิบัติการสำหรับวิชาต่างๆ เช่น ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องลูกเสือ หรือห้องดนตรีไทย ที่มีอุปกรณ์พร้อมและปลอดภัยสำหรับการเรียนรู้และการทดลอง
- ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา เช่น การทัศนศึกษา การเยี่ยมชมสถานที่ราชการในอำเภอ/จังหวัด หรือการร่วมกิจกรรมชุมชน เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์และความรู้

“การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่มั่นคงและปลอดภัย ไม่เพียงแต่ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ของนักเรียน แต่ยังสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมของนักเรียนอีกด้วย”

3. Do & Don't (ข้อควรระวัง เรื่องไหนต้องทำ หรือไม่ควรเสียเวลาทำ)

ข้อควรทำ

1. การเตรียมเอกสารอย่างละเอียดและเป็นระเบียบ

รวบรวมและจัดเตรียมเอกสารทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานและผลการดำเนินงานของโรงเรียน เช่น แผนปฏิบัติการประจำปี/แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา และที่สำคัญต้องมีการประเมินหลักสูตร แผนการเรียนการสอน ผลการประเมินภายใน รายงานการประชุม ฯลฯ เอกสารควรเป็นระเบียบและพร้อมใช้งาน จัดเก็บไว้ในเว็บไซต์ หรือ ไดรฟ์ ในการเก็บงานรายมาตรฐาน

2. การสื่อสารกับบุคลากรทุกฝ่าย

สื่อสารให้บุคลากรทุกคนเข้าใจถึงความสำคัญของการประเมินคุณภาพภายนอก พร้อมทั้งแจ้งถึงบทบาทหน้าที่และสิ่งที่ต้องเตรียมตัว เพื่อให้ทุกคนสามารถมีส่วนร่วมและเตรียมตัวได้อย่างถูกต้อง

3. การปรับปรุงจุดอ่อน

ทบทวนผลการประเมินจากรอบก่อนหน้าและปรับปรุงจุดอ่อนที่เคยได้รับการชี้แนะ การแก้ไขปัญหานี้แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพ

4. การฝึกซ้อมการตอบคำถาม

ฝึกซ้อมเพื่อให้บุคลากรคุ้นเคยกับคำถามที่คณะกรรมการอาจถาม และฝึกการตอบคำถามอย่างมั่นใจและชัดเจน

5. การเตรียมพื้นที่และสภาพแวดล้อม

จัดเตรียมสถานที่ให้สะอาดและเป็นระเบียบ เน้นความปลอดภัย และกำหนดจุดเสี่ยง ติดป้าย กำกับไว้ชัดเจน สภาพแวดล้อมที่ดีจะสร้างความประทับใจและแสดงถึงการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ

ข้อควรระวัง (ไม่ควรเสียเวลาทำ)

1. การจัดทำเอกสารเกินความจำเป็น

ไม่ควรจัดทำเอกสารที่ไม่มีความจำเป็นหรือทำมากเกินไปจนเกินความต้องการของการประเมิน ควรเน้นที่เอกสารที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพแทนที่จะเน้นปริมาณ

2. การพยายามปิดบังปัญหา

ไม่ควรพยายามปกปิดปัญหาที่มีอยู่ ควรแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการแก้ไขและพัฒนาจุดที่มีปัญหา

3. การใช้เวลาในการจัดสถานที่เกินจำเป็น

ไม่ควรใช้เวลามากเกินไปในการจัดแต่งสถานที่หรือทำความสะอาดจนละเลยการเตรียมตัวในด้านอื่นๆ สภาพแวดล้อมที่สะอาดและเป็นระเบียบพอเหมาะก็เพียงพอแล้ว

4. การเตรียมตัวในช่วงเวลาสุดท้าย

ไม่ควรเลื่อนการเตรียมตัวไปจนถึงช่วงเวลาสุดท้าย การเตรียมตัวล่วงหน้าจะช่วยลดความเครียดและปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้

ถอดบทเรียนการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอก
โรงเรียนบ้านปวงคำ (ประชาอุทิศ)

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

1. วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอก

- ศึกษาคู่มือการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อการเตรียมข้อมูล/ร่องรอยหลักฐานเชิงประจักษ์

- ศึกษาคู่มือการประกันคุณภาพภายนอก การศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสถานศึกษาและผู้ประเมินภายนอก พ.ศ. 2567-2571

ก่อนการรับประเมินคุณภาพภายนอก

ด้านบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมชี้แจงให้กับคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองให้รับทราบถึงแนวทางการประเมินภายนอก ผู้รับผิดชอบงานประกันตรวจสอบรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) รวมทั้งหลักฐานร่องรอยเชิงประจักษ์ที่ต้องจัดเตรียม ตามมาตรฐานประกันคุณภาพภายใน การเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เข้าใจตรงกัน

- จัดทำคำสั่งโรงเรียนของผู้รับผิดชอบในแต่ละมาตรฐานเพื่อจัดเตรียมแฟ้มประเมินรายด้าน

- ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานประกันเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จาก สพป.ลำพูน เขต 2

- ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูเข้าร่วมอบรมโครงการส่งเสริมสถานศึกษาและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอกจาก สมศ. (ออนไลน์)

ด้านอาคารสถานที่ พัฒนาสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ภายใน เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องพยาบาล ห้องสหกรณ์ แปลงเกษตร ฯลฯ ให้มีความสะอาดเรียบร้อย มีความปลอดภัยและพร้อมใช้งาน รวมทั้งจัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดเตรียมเอกสารหลักสูตร แผนการสอน บันทึกการนิเทศ การวัดและประเมินผล ผลงานชิ้นงานนักเรียน เพิ่มสะสมผลงานและเตรียมการสอนของครูตามตารางสอนและตารางกิจกรรมที่กำหนดไว้

ด้านเอกสารหลักฐานร่องรอย การเตรียมความพร้อมด้านเอกสาร หลักฐานร่องรอยที่เกี่ยวข้องในรอบ ๑ ปีที่ผ่านมาเช่น ประกาศมาตรฐานและตั้งค่าเป้าหมายที่มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี และจัดทำสารสนเทศของโรงเรียนให้ครอบคลุมตามที่เขียนไว้ในรายงานประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ตลอดจนเตรียมสื่อเทคโนโลยีให้มีความเป็นปัจจุบันและพร้อมใช้งาน

ระหว่างรับการประเมินคุณภาพภายนอก

1. อำนวยความสะดวกแก่คณะกรรมการประเมินตามความเหมาะสม เช่น เตรียมแหล่งข้อมูล หลักฐานเชิงประจักษ์โดยการเก็บข้อมูลในไว้ใน google drive ของโรงเรียน บ้านปวงคำ(ประชานุทิศ) สร้างโฟลเดอร์ (เอกสารจัดส่งให้คณะกรรมการ) และส่งลิงค์โฟลเดอร์ให้คณะกรรมการประเมินและประสานงานกับคณะกรรมการประเมินผ่านห้องประชุมย่อยและทางไลน์ (ประสานงาน สมศ.)

2. นำเสนอข้อมูลตามมาตรฐานและประเด็นการพิจารณา โดยการนำเสนอวีดิทัศน์ (VTR) โดยภาพรวมและครอบคลุมมาตรฐานและประเด็นการพิจารณาแยกเป็นระดับการศึกษา ปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง เช่น กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ที่จะต้องเข้ามาให้ข้อมูลในวันที่เข้ารับการประเมิน

4. ในช่วงรับการประเมินภายนอก โรงเรียนจัดให้มีการจัดการเรียนการสอนตามปกติ ตามตารางสอนและตารางกิจกรรมที่กำหนดไว้

5. ร่วมรับฟังการนำเสนอผลการประเมินด้วยวาจาที่เป็นจุดเด่น/จุดที่ควรพัฒนา แนวทางในการดำเนินแก้ไข ผู้เข้าร่วมรับฟังประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ตัวแทน กรรมการสถานศึกษาและตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน

หลังเสร็จสิ้นการประเมินคุณภาพภายนอก

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการร่วมกันตรวจสอบรายงานผลการประเมินคุณภาพ ภายนอกตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) แจ้งผลการประเมิน

2. หากโรงเรียนเห็นว่าข้อมูลของคณะกรรมการประเมินยังไม่สมบูรณ์หรือไม่ครบถ้วน โรงเรียนสามารถขอทบทวนผลการประเมินโดยการจัดทำบันทึกเสนอขอทบทวนผลการประเมินให้ คณะกรรมการประเมิน พร้อมแนบหลักฐานเพิ่มเติมเพื่อให้คณะกรรมการประเมินพิจารณา

2. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

1) การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ

1.1 ก่อนการรับประเมินคุณภาพภายนอก

1) จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบตามมาตรฐานและค่าเป้าหมายที่สถานศึกษา กำหนด

2) เตรียมร่องรอยหลักฐานการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา ทั้งระดับการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 หลังเสนอขอทบทวนผลการประเมิน

เตรียมร่องรอยหลักฐานการประเมินคุณภาพภายในเพิ่มเติมตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา ทั้งระดับการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อปรับผลการประเมินให้อยู่ ในระดับคุณภาพที่สูงขึ้น

2) ค่านิยม

ในการรับการประเมิน สมศ.รอบห้า กำหนดให้มีการประเมินในมาตรฐานที่ 2 ตัวชี้วัดที่ 2.1 ซึ่งค่านิยม หมายถึง คุณค่าที่ต้องการให้เกิดในตัวนักเรียน และเป็นเอกลักษณ์ของ องค์กร หรือ ลักษณะนิสัยที่ดีของผู้เรียนหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับทุกคน ในโรงเรียน

โรงเรียนบ้านปวงคำ (ประชาอุทิศ) ได้กำหนดค่านิยม คือ "การประหยัดอดออม" ทางโรงเรียนได้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเป็นกิจกรรมออมทรัพย์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการสหกรณ์โรงเรียน (พัฒนาต่อยอดห้องแลปสอนอาชีพ) กิจกรรมสหกรณ์ออมทรัพย์ (ธนาคารโรงเรียน) เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ฝึกนิสัยให้รู้จักการประหยัด อดออมและไม่ฟุ่มเฟือย ฝึกให้มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกันอย่างมีแบบแผน ฝึกให้มีระเบียบวินัย มีสัจจะกับตนเอง มีทักษะกระบวนการคิด มีวินัย มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความพอเพียง และมีจิตสาธารณะ โดยนักเรียนทุกคนจะมีบัญชีของตนเองซึ่งได้รับความร่วมมือจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอถ้ำเสือ จังหวัดลำพูน (ธกส.) ในการรับฝากเงิน นอกจากนี้นักเรียนยังมีบัญชีการออมเงินจากการประกอบอาชีพอิสระตามที่ตนเองสนใจโดยนักเรียนที่มีความสนใจในการประกอบอาชีพที่เหมือนกันรวมกลุ่มกันเพื่อผลิตสินค้าและนำส่งสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนหรือร้านค้าอื่นๆ รวมถึงนำมาวางขายที่ “กาดกองเตว” ในหมู่บ้านเป็นการสร้างรายได้ระหว่างเรียน

3) การยื่นทักท้วงผลการประเมิน

3.1 สถานศึกษาตั้งคณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบ (ร่าง) รายงานผลการประกันคุณภาพภายนอก

3.2 เมื่อพบว่าไม่ประเด็นตัวชี้วัดที่สถานศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่า ระดับผลการประเมินที่ได้รับไม่สอดคล้องกับผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ให้ทำหนังสือแจ้งข้อทักท้วงผลการประเมินให้ประธานคณะกรรมการประเมินเพื่อพิจารณาข้อทักท้วงผลการประกันคุณภาพภายนอก พร้อมแนบผลการประเมินที่สถานศึกษาขอทบทวนและหลักฐานสนับสนุนการพิจารณา

3. Do & Don't

Do (เรื่องไหนต้องทำ)	Don't (ไม่ควรเสียเวลาทำ)
<p>1. การเตรียมหลักฐานการประเมินตามมาตรฐาน เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก 3 มาตรฐาน ดังนี้</p> <p>มาตรฐานที่ 1 ผลลัพธ์ของการเรียนรู้ 3 ตัวชี้วัด</p> <p>1.1 ผู้เรียนมีสมรรถนะตามหลักสูตรสถานศึกษา</p> <p>1.2 ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร</p> <p>1.3 ผู้เรียนสามารถนำตนเองในการเรียนรู้</p> <p>มาตรฐานที่ 2 การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา 10 ตัวชี้วัด</p> <p>2.1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมของสถานศึกษา</p> <p>2.2 นโยบาย ทิศทาง กลยุทธ์และแผนงาน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจ</p> <p>2.3 ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการและบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล</p> <p>2.4 แผนงานและการดำเนินงานด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>2.5 กระบวนการนิเทศการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ</p> <p>2.6 การใช้สื่อ อุปกรณ์ ระบบเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา</p> <p>2.7 การจัดสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ</p> <p>2.8 สวัสดิการ สวัสดิภาพ แนวทางการป้องกันโรค อุบัติภัย ภัยพิบัติ</p> <p>2.9 ระบบและกระบวนการช่วยเหลือผู้เรียน</p> <p>2.10 การเสริมสร้างเครือข่ายผู้ปกครอง องค์กร และชุมชน เพื่อความร่วมมือในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน</p>	<p>1. รายละเอียดของคะแนนต่างๆ ควรนำเสนอแค่ในภาพรวมเท่านั้นตามเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพที่โรงเรียนได้ดำเนินการอยู่ เช่น ผลการอ่าน การเขียน</p>

Do (เรื่องไหนต้องทำ)	Don't (ไม่ควรเสียเวลาทำ)
<p>มาตรฐานที่ 3 การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้</p> <p>3 ตัวชี้วัด</p> <p>3.1 การออกแบบหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์</p> <p>3.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์</p> <p>3.3 ครูวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง</p>	
2. ข้อมูลสารสนเทศในแต่ละตัวชี้วัด	2. ข้อมูลต้องเป็นผลการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา ไม่ใช่ข้อมูลที่จัดทำขึ้นมาใหม่เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก
3. การเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice) ที่มีแนวทางชัดเจน สามารถนำไปปรับใช้และมีร่องรอยหลักฐานการเผยแพร่/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ได้	
4. การพัฒนาการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม School as Learning Community (SLC)	
5. การพัฒนาสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ และแหล่งเรียนรู้ภายใน โดยเฉพาะด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาและการบริหารจัดการความเสี่ยง	
6. การเตรียมนักเรียนในการตอบคำถาม ให้ครอบคลุมทุกด้าน	

ถอดบทเรียนการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า

โรงเรียนบ้านห้วยต้มชัยยะวงศาอุปถัมภ์

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

1. วิธีการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบห้า

1) ผู้บริหารต้องมีความรู้ ความเป็นผู้นำในการบริหารแบบมี ส่วนร่วม การบริหารเชิงระบบ การจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีความเข้าใจชัดเจนในปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ๆ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การนิเทศ ภายใน การ ติดตามประเมินผล

2) โรงเรียน ดำเนินงาน/กิจกรรม ตามแผนโครงการของโรงเรียน ทุกโครงการ สรุปล ผลการดำเนินงานให้เป็นปัจจุบัน จัดทำรายงานประเมินตนเอง (SAR) เป็นเอกสารประเมินตนเอง ที่แสดงผลการดำเนินงานตามแผนของโรงเรียน และแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เป็นการ วิเคราะห์ข้อมูลและวางแผนการดำเนินการ ให้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับโรงเรียนให้เห็นภาพ การดำเนินงาน โรงเรียนต้องแสดงการนำผลการประเมินภายในและภายนอกมาจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพ

3) สร้างความเข้าใจทั้งครู ผู้ปกครอง ชุมชน เรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาเป็น กระบวนการ ที่ควบคุม ดูแล ด้านพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเรียนรู้ เพิ่มโอกาสทาง การศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมี คุณภาพ อีกทั้งยังเป็นส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาค ส่วนของสังคมใน การบริหารและจัดการศึกษา

4) สร้างความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนทุกคนใน การกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดกับ ผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะกระบวนการคิด คุณลักษณะที่พึงประสงค์ การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล รายบุคคล เป็นการออกแบบการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ที่ตอบ สอนองความแตกต่างระหว่าง บุคคล และพัฒนาการทางสมอง การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดเตรียมและใช้สื่อให้ เหมาะสมกับกิจกรรมนำภูมิ ปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสม มาประยุกต์ใน การเรียนการสอน

5) นำหลักเกณฑ์ของตัวชี้วัดของ สมศ.และนำตัวชี้วัดมาวางแผน ปรับกิจกรรม โครงการ ให้มี ความสอดคล้อง กับ สมศ. เนื่องด้วยมาตรฐานและตัวชี้วัดของ สมศ.เป็นไปตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ จะทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีแนวทางในการพัฒนานักเรียนที่ ถูกต้องตามหลักวิชาการ

6) เข้ารับศึกษาและการอบรมจากหน่วยงานต้นสังกัด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 2 มีศึกษานิเทศก์ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านประกันคุณภาพ ทั้งแบบ On site – On line หรือในรูปแบบกิจกรรม PLC

2. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

2.1 กระบวนการนิเทศการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ

- การประชุมเตรียมการนิเทศ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกัน
- สร้างคณะนิเทศ ทีมงานและเครือข่ายการนิเทศ
- กำหนดประเด็นการนิเทศ
- กำหนดระยะเวลาในการนิเทศ โดยกำหนดระยะเวลาในการนิเทศที่เหมาะสมกับการแก้ปัญหาและการพัฒนา
- กำหนดวิธีการนิเทศและกิจกรรมการนิเทศที่เหมาะสมตามสภาพปัญหา และความต้องการ เช่น การประชุมสัมมนา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสังเกตชั้นเรียน การสาธิต การบันทึกวิดีโอและการถ่ายภาพ การสัมภาษณ์ การสอนงาน และการชี้แนะ (Coaching & Mentoring) ฯลฯ โดยเน้นการใช้ ICT ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การใช้ Line Application การใช้ Clip Video การประชุมระบบทางไกล (Conference) การใช้ Video Line, Zoom หรือ Google meet เป็นต้น
- ประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ เพื่อนำมาวางแผนและปรับกระบวนการ การเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นดำเนินงาน
- ประเมินผลการนิเทศเมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติการนิเทศตามระยะเวลาที่ต้องการ เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนาหรือในแต่ละปีการศึกษา
- เก็บภาพ หลักฐานในด้านการดำเนินงานนิเทศภายใน ในรูปแบบรายงานหรือ Infographic และเผยแพร่ทางเว็บไซต์โรงเรียน

2.2 การยื่นทักท้วงผลการประเมิน

- สถานศึกษาสามารถยื่นทักท้วงผลการประเมินและข้อเสนอแนะของ สมศ.ได้ หลังจากที่ได้รับผลการประเมิน ในกรณีที่สถานศึกษาเห็นว่า ผลการประเมินนั้น ต่ำกว่าการประเมินของตนเอง และคำแนะนำนั้น ได้กระทำเป็นปัจจุบันไว้แล้ว ด้วยเหตุที่ทางคณะกรรมการมีเวลาจำกัดในการดูผลงานตามตัวชี้วัด ซึ่งอาจจะการมองภาพงานไม่ทั่วถึง สถานศึกษาสามารถทักท้วงได้ โดยต้องมีเอกสารหลักฐาน การดำเนินงานในข้อนั้นๆอย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม ก็สามารถทำได้

3. Do & Don't

-Do ควรทำงาน ภาระงาน กิจกรรมการเรียนการสอน บันทึกหลังสอน การจัดทำวิจัยในชั้นเรียน การทำนวัตกรรมการสอน การสรุปโครงการทุกโครงการ ให้เป็นปัจจุบัน เพราะสิ่งที่คุณครูได้ดำเนินการอยู่แล้ว ล้วนคืองานประกันคุณภาพการศึกษา ตามการประกาศค่าเป้าหมายของสถานศึกษา ที่ได้ประกาศให้ผู้ปกครองได้ทราบไว้แล้ว

-Don't ไม่ควรทำ คือ การทำงานที่ไม่เป็นระบบและไม่เป็นปัจจุบัน การทำงานหรือสรุปงานย้อนหลังหลายปีการศึกษา จะทำให้งานไม่มีคุณภาพ และบันทึกทักท้วงใจในการพัฒนางานให้มีคุณภาพ

4.บทบาทหน้าที่ของฝ่ายบริหารโรงเรียนในการเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอก

1) ผู้บริหารศึกษาหลักการ ทฤษฎี และวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพ เพราะการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพทุกใน ด้านงานวิชาการ ด้านแผนงานงบประมาณ ด้านบริหารงานทั่วไป ด้านบริหารงานบุคคล และด้านสนับสนุนอื่นๆ คืองานประกันคุณภาพการศึกษา

2) แต่งตั้งคณะทำงานด้านการประกันคุณภาพ เพื่อจัดทำตัวชี้วัดลงสู่โครงการของโรงเรียน ขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีงานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นตัวควบคุมให้เกิดคุณภาพอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

3) เข้ารับศึกษาและการอบรมจากหน่วยงานต้นสังกัด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ศึกษาเทคนิคที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านประกันคุณภาพ ทั้งแบบ On site – On line หรือในรูปแบบกิจกรรม PLC

4) สร้างความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนทุกคนในด้านการประกันคุณภาพการศึกษา กับ คุณภาพการจัดการสอนเรียนการสอนในห้องเรียนที่มีคุณภาพ คือ งานเดียวกัน ถ้างานการสอนในห้องเรียนไม่มีคุณภาพที่มากพอ การประกันคุณภาพก็จะมีไม่เกิดผลที่ชัดเจน ส่งผลต่อสถานศึกษาและความมั่นใจและความไม่ไว้วางใจต่อผู้ปกครองที่จะส่งบุตรหลานเข้ามาในสถานศึกษาแห่งนี้

ข้อเสนอแนะจากการนิเทศการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
ให้พร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอก

โดย คน.ชูลีกร ใหม่เขียว

หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

จากประสบการณ์ในการนิเทศ ติดตาม การประกันคุณภาพการศึกษาพบว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกจะมีคุณภาพและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายนั้นมาจากหลายองค์ประกอบ ดังนี้

1. ความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาล้วนมีส่วนในการจะทำให้สถานศึกษามีคุณภาพ ตั้งแต่ระดับหน่วยงานต้นสังกัด ระดับสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาธิการ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูต่างต้องมีความตระหนัก เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจและดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และมีความรู้ตามกรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอก ส่วนผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาทั้งร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมทำ ร่วมประเมิน และร่วมชื่นชม

ในการเตรียมความพร้อมรับการประเมินความร่วมมือร่วมใจ แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ และมอบหมายหน้าที่ให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคคล

2. สถานศึกษามีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตั้งแต่การกำหนดมาตรฐานสถานศึกษา ค่าเป้าหมายในการพัฒนาบนผลการพัฒนาที่ผ่านมา มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีที่สุดคล้องกับมาตรฐาน มีการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ มีการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานจัดทำเล่มรายงานกิจกรรม/โครงการ และจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ที่สะท้อนกระบวนการและผลการพัฒนาตามมาตรฐานครบทุกประเด็น และมีการนำผลจากการประเมินไปวางแผนในการพัฒนาในปีต่อไป เมื่อสถานศึกษามีการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องทำให้พร้อมรับการประเมินไม่ว่าจะเป็นการประเมินคุณภาพภายในหรือภายนอก

3. จะประเมินสิ่งใดต้องทำความเข้าใจสิ่งนั้น ดังนั้น สถานศึกษาจึงควรศึกษากรอบ เกณฑ์ และรายละเอียดการประกันคุณภาพภายนอกให้ ทั้งวิธีการ เกณฑ์ มาตรฐาน ตัวชี้วัด ประเด็น

พิจารณาย่อย นำมาเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์กับมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา วิเคราะห์ จัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศและหลักฐานตามสิ่งที่ต้องประเมิน

4. จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ สถานศึกษาควรนำข้อมูลสารสนเทศ 3 ปีการศึกษามานำเสนอระดับการศึกษาปฐมวัยเป็นการนำค่าร้อยละของ 3 ปีการศึกษามาเทียบกัน ส่วนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการนำผลการพัฒนามาเทียบกับค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ 3 ปีการศึกษา โดยทั้งสองระดับควรนำเสนอทั้งในรูปแบบตารางและกราฟ ซึ่งข้อมูลสารสนเทศต้องมีที่มาที่ไปของข้อมูลที่ได้ตั้งนั้นสถานศึกษาจึงต้องมีระบบ มีคู่มือการประเมิน เกณฑ์ เครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วต้องมีการประมวลผลเป็นข้อมูลสารสนเทศระดับห้องเรียน ระดับสายชั้น และระดับโรงเรียน ซึ่งสถานศึกษาต้องมีการดำเนินการเก็บข้อมูลผลการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ

5. ความพร้อมของอาคารสถานที่ ทั้งในห้องเรียนและบริเวณรอบโรงเรียน ต้องสะอาด เป็นระเบียบ ปลอดภัย เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบอื่นอีกที่สถานศึกษาต้องวิเคราะห์ความพร้อมของตนเองทั้งด้านปัจจัย ทรัพยากร บุคลากร กระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการจัดการเรียนรู้หรือกระบวนการจัดประสบการณ์ ที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ดังนั้นทุกคนจึงต้องร่วมแรง ร่วมใจ กันในการพัฒนาเพื่อให้เกิดคุณภาพที่แท้จริงอันจะเกิดแก่ผู้เรียน

ข้อเสนอแนะจากการนิเทศ งานระบบประกันคุณภาพ

โดย ศน.อัญชัญ ธรรมสิทธิ์

กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อเตรียมประกันคุณภาพภายนอกนั้นก่อนอื่นสถานศึกษาควรมีการดำเนินการตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดังนี้

1. การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ พันธกิจ อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ของโรงเรียน ควรมีความสอดคล้อง ร้อยรัดเป็นประเด็นเดียวกัน

2. การกำหนดค่าเป้าหมายควรนำผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษา ทั้ง 3 มาตรฐานรายตัวชี้วัดย่อย ในแต่ละมาตรฐาน

3. การจัดทำโครงการ/กิจกรรม ในแผนปฏิบัติการประจำปี ควรสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ พันธกิจ อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ของโรงเรียน และตัวชี้วัดย่อยในแต่ละมาตรฐาน

เมื่อมีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในที่เป็นระบบสถานศึกษาก็จะมีความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอก

การนิเทศเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

โดย ศน.รัชพล สุวรรณพงษ์

กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ข้อสังเกตจากการนิเทศ

ประเด็นที่ 1 ข้อจำกัดในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อจำกัดในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นประเด็นสำคัญที่พบจากการนิเทศสถานศึกษา โดยปัญหาหลักเริ่มตั้งแต่การขาดการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันขององค์กรอย่างรอบด้าน และการขาดการวิเคราะห์นโยบายและจุดเน้นทางการศึกษาระดับประเทศหรือท้องถิ่น ส่งผลให้แผนที่จัดทำขึ้นไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงของสถานศึกษา ชุมชน และทิศทางการพัฒนาการศึกษาในภาพรวม นอกจากนี้ ยังพบปัญหาการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่ขาดความชัดเจนและเป็นรูปธรรม เช่น การกำหนดวิสัยทัศน์แบบกว้างๆ ว่า "เป็นโรงเรียนคุณภาพ" โดยไม่ระบุรายละเอียดที่ชัดเจน

ข้อจำกัดสำคัญอีกประการหนึ่งคือการขาดทักษะในการวิเคราะห์ SWOT อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้การกำหนดกลยุทธ์ไม่ตอบโจทย์การพัฒนาที่แท้จริง เช่น การระบุจุดแข็งว่า "มีครูที่มีประสบการณ์" โดยไม่ได้วิเคราะห์ต่อว่าจะนำประสบการณ์นั้นมาใช้ประโยชน์อย่างไร นอกจากนี้ยังพบปัญหาการคัดลอกแผนจากแหล่งอื่นโดยไม่ปรับให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษา เช่น การนำแผนของโรงเรียนขนาดใหญ่ในเมืองมาใช้กับโรงเรียนขนาดเล็กในชนบท โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างด้านทรัพยากรและสภาพแวดล้อม

ข้อจำกัดเหล่านี้ส่งผลให้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่สามารถเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการจัดทำแผน และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการวางแผนที่มีคุณภาพ เพื่อให้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง โดยต้องคำนึงถึงการวิเคราะห์บริบท การเชื่อมโยงนโยบาย การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน และการนำไปปฏิบัติได้จริงในทุกขั้นตอนของการจัดทำแผน

ประเด็นที่ 2 ปัญหาในการกำหนดมาตรฐานการจัดการศึกษาและค่าเป้าหมาย

การกำหนดมาตรฐานการจัดการศึกษาและค่าเป้าหมายเป็นองค์ประกอบสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา แต่จากการนิเทศพบว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการดำเนินการด้านนี้ โดยมักกำหนดมาตรฐานตามที่กระทรวงกำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาโดยตรง

โดยไม่ได้ปรับให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ สภาพปัญหา และความต้องการเฉพาะของสถานศึกษา ตัวอย่างเช่น โรงเรียนในพื้นที่ชายแดนอาจกำหนดมาตรฐานด้านผู้เรียนเหมือนกับโรงเรียนในเมืองใหญ่ โดยไม่ได้คำนึงถึงความท้าทายด้านภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่าง ส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาไม่ตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนและชุมชน

นอกจากนี้ ยังพบปัญหาสำคัญในการกำหนดค่าเป้าหมายของแต่ละตัวชี้วัด โดยสถานศึกษามักกำหนดค่าเป้าหมายโดยไม่ได้พิจารณาถึงข้อมูลพื้นฐาน ทรัพยากรที่มีอยู่ และศักยภาพในการพัฒนา ทำให้เกิดเป้าหมายที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง เช่น การตั้งเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงเกินไปโดยไม่ได้คำนึงถึงสภาพปัจจุบันและทรัพยากรที่มี หรือการกำหนดค่าเป้าหมายที่ต่ำเกินไปจนไม่ท้าทายต่อการพัฒนา อีกทั้งยังพบว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีการจัดทำคู่มือสำหรับการวัดและประเมินผลตัวชี้วัดตามมาตรฐานที่กำหนด ส่งผลให้การประเมินผลขาดความชัดเจนและอาจไม่สะท้อนคุณภาพที่แท้จริง

ปัญหาเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาความเข้าใจและทักษะของบุคลากร ในการกำหนดมาตรฐานและค่าเป้าหมายที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา รวมถึงการสร้าง เครื่องมือและแนวทางในการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง โดยต้องคำนึงถึงการปรับ มาตรฐานให้เข้ากับบริบท การกำหนดค่าเป้าหมายที่ท้าทายแต่เป็นไปได้ และการพัฒนาระบบการวัด และประเมินผลที่มีความชัดเจนและน่าเชื่อถือ

ประเด็นที่ 3 ความไม่สอดคล้องระหว่างแผนปฏิบัติการประจำปีและระบบการประกันคุณภาพ

การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา แต่จากการนิเทศพบว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาความไม่สอดคล้องระหว่าง แผนปฏิบัติการและระบบการประกันคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นของรอบระยะเวลาการ ดำเนินงาน กล่าวคือ เกิดความสับสนว่าควรจัดทำแผนตามปีการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับระบบการ จัดการเรียนการสอน หรือควรจัดทำตามปีงบประมาณซึ่งสอดคล้องกับระบบการบริหารงานของต้น สังกัด ตัวอย่างเช่น โครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจถูกวางแผนตามปีการศึกษา แต่ งบประมาณในการดำเนินการกลับถูกจัดสรรตามปีงบประมาณ ทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องในการ ดำเนินงานและการประเมินผล

ผลจากความไม่สอดคล้องนี้ส่งผลให้การกำหนดเป้าหมาย การดำเนินการ การวัดประเมินผล และการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีขาดความเชื่อมโยงกัน กลายเป็นงานซ้ำซ้อนที่ดำเนินการ แยกส่วนกัน ไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การรายงานผลการ ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการอาจไม่สอดคล้องกับรอบการประเมินคุณภาพภายใน ทำให้ข้อมูลที่ใช้ ในการประกันคุณภาพอาจไม่เป็นปัจจุบันหรือไม่ครอบคลุมการดำเนินงานทั้งหมด นอกจากนี้ ยัง

พบว่าบุคลากรในสถานศึกษามักมองงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นภาระที่แยกออกจากงานประจำ แทนที่จะเป็นส่วนหนึ่งของระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ปัญหาเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการบูรณาการระบบการวางแผน การปฏิบัติงาน และการประกันคุณภาพให้เป็นกระบวนการเดียวกัน โดยอาจต้องมีการทบทวนและปรับปรุงนโยบายระดับต้นสังกัดเพื่อให้เกิดความสอดคล้องในเชิงระบบ รวมถึงการพัฒนาความเข้าใจและทักษะของบุคลากรในการบูรณาการงานประกันคุณภาพเข้ากับงานประจำ เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยต้องคำนึงถึงการสร้างระบบที่ยืดหยุ่น สามารถตอบสนองทั้งต่อรอบปีการศึกษาและปีงบประมาณ ตลอดจนการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพที่ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมและเห็นความสำคัญ

ประเด็นที่ 4 ทักษะคติเชิงลบต่องานประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพของสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม จากการนิเทศพบว่าบุคลากรในสถานศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงลบต่องานด้านนี้ โดยมองว่าเป็นภาระที่เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากงานสอนและงานประจำ แทนที่จะเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ ตัวอย่างเช่น ครูอาจมองว่าการจัดทำเอกสารประกอบการประกันคุณภาพเป็นงานที่แยกส่วนจากการจัดการเรียนการสอน ทำให้ต้องใช้เวลานอกเหนือจากการเตรียมการสอนและดูแลนักเรียน ส่งผลให้เกิดความรู้สึกว่างานประกันคุณภาพเป็นภาระที่ไม่จำเป็น

ทัศนคติเชิงลบนี้มีสาเหตุหลายประการ ประการแรกคือความไม่เข้าใจในวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง ทำให้บุคลากรมองว่าเป็นเพียงการทำเอกสารเพื่อรับการประเมินจากภายนอก มากกว่าการเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประการที่สองคือการขาดการบูรณาการงานประกันคุณภาพเข้ากับงานประจำ ทำให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นงานที่ซ้ำซ้อนและสิ้นเปลืองทรัพยากร ประการสุดท้ายคือการขาดการสื่อสารและการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพ ทำให้บุคลากรไม่เห็นคุณค่าและความสำคัญของงานด้านนี้

ผลกระทบของทัศนคติเชิงลบนี้ส่งผลให้การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพขาดประสิทธิภาพและไม่สามารถนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง เนื่องจากบุคลากรอาจทำเพียงเพื่อให้ผ่านการประเมิน โดยไม่ได้นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังอาจส่งผลให้เกิดความเครียดและความไม่พึงพอใจในการทำงาน ซึ่งกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานโดยรวมของสถานศึกษา

การแก้ไขปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพที่บูรณาการเข้ากับงานประจำ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับในกระบวนการ

ประกันคุณภาพ นอกจากนี้ ควรมีการพัฒนากระบวนวิธีสนับสนุนที่ช่วยลดภาระงานด้านเอกสาร และการสร้างแรงจูงใจที่เชื่อมโยงการพัฒนาคุณภาพการศึกษากับความก้าวหน้าในวิชาชีพ เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษากลายเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่ทุกคนเห็นคุณค่าและร่วมกันขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ 1 การพัฒนาคู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ควรจัดทำชุดคู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาที่ครอบคลุมและเข้าใจง่าย เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยชุดคู่มือควรประกอบด้วย

1. คู่มือการวิเคราะห์สภาพสถานศึกษาและการกำหนดมาตรฐาน (ตัวอย่าง: แนวทางการวิเคราะห์ SWOT ที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนในพื้นที่)
2. คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (ตัวอย่าง: เทมเพลตแผนพัฒนาที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กในชนบท)
3. คู่มือการสร้างเกณฑ์และเครื่องมือวัดประเมินผลตัวชี้วัด (ตัวอย่าง: แนวทางการกำหนดตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินทักษะการอ่านออกเขียนได้)
4. คู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา (ตัวอย่าง: ปฏิทินการจัดทำแผนที่สอดคล้องทั้งปีการศึกษาและปีงบประมาณ)
5. คู่มือการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี (ตัวอย่าง: แบบฟอร์มการติดตามและประเมินผลโครงการระหว่างดำเนินการ)
6. คู่มือการจัดทำรายงานการปฏิบัติงานประจำปี (SAR) (ตัวอย่าง: โครงสร้างรายงาน SAR ที่สะท้อนผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างชัดเจน)

นอกจากนี้ ควรจัดทำคู่มือการดำเนินโครงการที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากภายนอก เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับระเบียบการใช้งบประมาณ

การพัฒนาชุดคู่มือนี้จะช่วยให้สถานศึกษามีแนวทางที่ชัดเจนในการดำเนินงานประกันคุณภาพ ลดความสับสน และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน โดยคู่มือควรมีลักษณะกระชับ ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และมีตัวอย่างประกอบที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

ข้อเสนอแนะที่ 2 การจัดประชุมสร้างความเข้าใจและข้อตกลงร่วมกัน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ควรจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความเข้าใจและกำหนดข้อตกลงร่วมกันในการจัดทำเอกสารเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีแนวทางดังนี้

1. จัดประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับ

- วัตถุประสงค์และความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา
- แนวทางการดำเนินงานตามคู่มือที่พัฒนาขึ้น
- การบูรณาการงานประกันคุณภาพกับงานประจำ

2. จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา เพื่อแบ่งปันแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ในการดำเนินงานประกันคุณภาพ

- ตัวอย่าง: โรงเรียน A นำเสนอวิธีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน

3. ร่วมกันกำหนดข้อตกลงในการจัดทำเอกสารที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น:

- รูปแบบและองค์ประกอบของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- แนวทางการเขียนรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ที่สะท้อนผลการพัฒนา

อย่างแท้จริง

4. จัดทำ FAQ (คำถามที่พบบ่อย) เกี่ยวกับงานประกันคุณภาพ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถอ้างอิงได้

- ตัวอย่าง: "การกำหนดค่าเป้าหมายควรพิจารณาจากปัจจัยใดบ้าง?"

5. สร้างช่องทางการสื่อสารและให้คำปรึกษาแบบออนไลน์ เช่น กลุ่ม Line หรือ Facebook group สำหรับผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ

การจัดประชุมในลักษณะนี้จะช่วยสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ลดความสับสนในการปฏิบัติงาน และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา นอกจากนี้ ยังเป็นโอกาสในการรับฟังความคิดเห็นและปัญหาจากผู้ปฏิบัติงานจริง เพื่อนำมาปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะที่ 3 การนิเทศติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ควรพัฒนาระบบการนิเทศติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมีแนวทางดังนี้:

1. กำหนดรอบการนิเทศติดตามเป็นรายไตรมาส:

- ไตรมาสที่ 1: ตรวจสอบความพร้อมและแผนการดำเนินงาน
- ไตรมาสที่ 2: ติดตามความก้าวหน้าและให้คำแนะนำ
- ไตรมาสที่ 3: ประเมินผลระหว่างดำเนินการและปรับแผน
- ไตรมาสที่ 4: สรุปผลการดำเนินงานและวางแผนปีถัดไป

2. ประยุกต์ใช้แนวคิด Objective and Key Results (OKR) ในการกำหนดเป้าหมายและติดตามผล

- Objective: กำหนดเป้าหมายหลักที่ต้องการบรรลุในแต่ละไตรมาส
- Key Results: ระบุผลลัพธ์สำคัญที่วัดได้เพื่อแสดงความสำเร็จของเป้าหมาย

ตัวอย่าง

O: ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

KR1: นักเรียนร้อยละ 80 มีคะแนนสอบกลางภาคเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 10%

KR2: จำนวนนักเรียนที่ต้องเรียนซ่อมเสริมลดลง 30%

3. พัฒนาเครื่องมือนิเทศที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา:

- แบบประเมินความก้าวหน้าที่ปรับให้เหมาะกับขนาดและประเภทของโรงเรียน
- แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู และนักเรียนเพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการ

4. จัดทีมนิเทศที่มีความเชี่ยวชาญหลากหลาย:

- ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพ
- ศึกษานิเทศก์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้
- ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการพัฒนาคุณภาพ

5. ใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการนิเทศ:

- ระบบรายงานออนไลน์ที่สถานศึกษาสามารถอัปเดตข้อมูลได้ตลอดเวลา
- การนิเทศผ่านวิดีโอคอนเฟอเรนซ์สำหรับการติดตามระหว่างการทำงาน

6. สร้างระบบการให้ข้อมูลย้อนกลับและการสนับสนุน:

- จัดทำรายงานสรุปผลการนิเทศพร้อมข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรม
- กำหนดแผนการสนับสนุนเฉพาะสำหรับสถานศึกษาที่มีความท้าทายพิเศษ

การนิเทศติดตามในลักษณะนี้จะช่วยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถติดตามความก้าวหน้า ให้การสนับสนุน และแก้ไขปัญหาได้อย่างทันที่ นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างวัฒนธรรมการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ

การนิเทศเตรียมความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกปีงบประมาณ พ.ศ.2567

โดย ศน.กษิญา ปราณชนินท์

กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ข้อสังเกตจากการนิเทศ

ประเด็นที่ 1 Best Practices

Best Practices หมายถึงวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศในด้านต่างๆ ขององค์กร ซึ่งเป็นวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพและได้ผลดีกว่าวิธีอื่นๆ โดยมีลักษณะสำคัญดังนี้:

- เป็นวิธีการที่ผ่านการทดลองและพิสูจน์แล้วว่าได้ผลดี
- สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในองค์กรอื่น
- มีการบันทึกและเผยแพร่อย่างเป็นระบบ
- ส่งผลให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

การเป็นแบบอย่างที่ดีและเผยแพร่ Best Practices ให้องค์กรอื่นนำไปใช้ จะช่วยยกระดับมาตรฐานการทำงานในวงกว้าง และสร้างการยอมรับให้กับองค์กรต้นแบบ ทั้งนี้ควรมีการติดตามผลและปรับปรุง Best Practices อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

ประเด็นที่ 2 ปฐมวัย เน้นพัฒนาการสมวัย

การจัดการศึกษาปฐมวัยที่เน้นพัฒนาการสมวัย มีแนวทางดังนี้:

- จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา

- ใช้การเล่นเป็นสื่อในการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้อย่างมีความสุข
- จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และปลอดภัยและมีแผนเผชิญเหตุ
- ประเมินพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่องและเป็นรายบุคคล
- ร่วมมือกับผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
- ใช้หลักสูตรที่เหมาะสมกับวัยและบริบทของเด็ก

การเน้นพัฒนาการสมวัยจะช่วยให้เด็กเติบโตอย่างสมดุลและมีความพร้อมในการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

ประเด็นที่ 3. ทักษะการอ่าน ทักษะการคิด ทักษะการสื่อสาร

การพัฒนาสมรรถนะด้านทักษะการอ่าน การคิด และการสื่อสาร มีแนวทางดังนี้:

ทักษะการอ่าน:

- ส่งเสริมการอ่านหลากหลายประเภท
- ฝึกการจับใจความสำคัญและการวิเคราะห์เนื้อหา
- ใช้เทคนิคการอ่านแบบต่างๆ เช่น SQ3R, KWL

ทักษะการคิด:

- ฝึกการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า
- ใช้เทคนิคการคิดแบบต่างๆ เช่น Mind Mapping, Six Thinking Hats
- ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา

ทักษะการสื่อสาร:

- ฝึกการพูดในที่สาธารณะและการนำเสนอ
- พัฒนาทักษะการเขียนในรูปแบบต่างๆ
- ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร

การพัฒนาสมรรถนะเหล่านี้ควรบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนในทุกรายวิชา และมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นที่ 4. การนำตนเองในการเรียนรู้

วิธีการเชิงเทคนิค เช่น ทำโครงการใช้กระบวนการ PDCA

การส่งเสริมการนำตนเองในการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการเชิงเทคนิค มีแนวทางดังนี้:

- การทำโครงการโดยใช้กระบวนการ PDCA:
 - P (Plan): วางแผนโครงการ กำหนดเป้าหมายและขั้นตอน
 - D (Do): ลงมือปฏิบัติตามแผน
 - C (Check): ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน
 - A (Act): ปรับปรุงและพัฒนาต่อยอด
- ใช้เทคนิค Self-Directed Learning:
 - ให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเอง
 - ฝึกการวางแผนและจัดการเวลา
 - ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
 - ใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น e-learning, MOOCs

- สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และให้คำแนะนำเมื่อผู้เรียนต้องการ
การส่งเสริมการนำตนเองในการเรียนรู้จะช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับผู้เรียน

ประเด็นที่ 5. การเขียน SAR ต้องตั้งค่าเป้าหมายให้ชัดเจน และสามารถวัดได้
การเขียนรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ที่มีประสิทธิภาพ ควรมีแนวทางดังนี้:

- กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ใช้หลัก SMART:
 - Specific: เฉพาะเจาะจง
 - Measurable: วัดผลได้
 - Achievable: สามารถบรรลุได้
 - Relevant: สอดคล้องกับภารกิจ
 - Time-bound: มีกรอบเวลาชัดเจน
- ใช้ข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพในการประเมิน
- วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis)
- แสดงหลักฐานและผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม
- เชื่อมโยงผลการประเมินกับแผนพัฒนาในอนาคต

การเขียน SAR ที่มีคุณภาพจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถประเมินตนเองได้อย่างแม่นยำ และนำไปสู่การพัฒนาอย่างมีทิศทาง

ประเด็นที่ 6 เน้นการจัดการเรียนการสอน Active Learning ทุกชั้นเรียน
การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ในทุกชั้นเรียน มีแนวทางดังนี้:

- ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้แบบโครงงาน, Problem-Based Learning, Case Study

- ส่งเสริมการทำงานกลุ่มและการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- ใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ เช่น การใช้สื่อมัลติมีเดีย, การเรียนรู้ผ่านเกม
- จัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง
- ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา
- ใช้คำถามปลายเปิดเพื่อกระตุ้นการคิด
- ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning จะช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้มากขึ้น และพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

ประเด็นที่ 7 จัดให้มีกิจกรรมการพัฒนา EQ ให้นักเรียนทุกคนตระหนักและเห็นคุณค่าในตนเอง ภาคภูมิใจในตนเอง ยอมรับสังคม

การจัดกิจกรรมพัฒนา EQ (ความฉลาดทางอารมณ์) มีแนวทางดังนี้:

- จัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้จักและเข้าใจอารมณ์ตนเอง
- ฝึกทักษะการจัดการอารมณ์และความเครียด
- ส่งเสริมการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy)
- จัดกิจกรรมสร้างความภาคภูมิใจในตนเอง เช่น การแสดงความสามารถพิเศษ
- ฝึกทักษะการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์
- จัดกิจกรรมจิตอาสาเพื่อส่งเสริมการยอมรับสังคม
- ใช้การเล่นบทบาทสมมติเพื่อฝึกการเข้าใจมุมมองของผู้อื่น

การพัฒนา EQ จะช่วยให้นักเรียนมีความฉลาดทางอารมณ์ สามารถจัดการกับอารมณ์และความสัมพันธ์ได้ดี ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินชีวิตและการทำงานในอนาคต

ประเด็นที่ 8. ส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

ปัญหาการวิจัยมาจากบันทึกหลังสอน เลือกปัญหาที่มีความต้องการจำเป็นในการแก้ปัญหา ทำวิจัยก่อน การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนมีแนวทางดังนี้:

- สนับสนุนให้ครูทำบันทึกหลังสอนอย่างสม่ำเสมอและละเอียด
- วิเคราะห์ปัญหาที่พบจากบันทึกหลังสอน จัดลำดับความสำคัญของปัญหา
- เลือกปัญหาที่มีความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ไขมาทำวิจัยก่อน
- ออกแบบการวิจัยที่เหมาะสมกับปัญหาและบริบทของชั้นเรียน
- ดำเนินการวิจัยควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนปกติ
- วิเคราะห์ผลและนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการวิจัยระหว่างครูในโรงเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูสามารถแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้ตรงจุด และพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ

ประเด็นที่ 9. นิเทศภายใน อย่างเป็นระบบ

การนิเทศภายในอย่างเป็นระบบมีแนวทางดังนี้:

- กำหนดนโยบายและแผนการนิเทศภายในที่ชัดเจน
- แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในที่มีความรู้ความสามารถ
- จัดทำปฏิทินการนิเทศที่แน่นอนและสม่ำเสมอ

- ใช้เครื่องมือการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสม เช่น การสังเกตการสอน การประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้

- ให้ข้อมูลย้อนกลับที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์
- ติดตามผลการนิเทศและให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง
- ประเมินผลการนิเทศและนำผลมาปรับปรุงระบบการนิเทศ

การนิเทศภายในที่เป็นระบบจะช่วยพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริม การพัฒนาวิชาชีพครู

ประเด็นที่ 10. การวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนการสอน/ การวัดผลประเมินผล

โครงการ /การวัดผลประเมินผลกิจกรรม การวัดผลประเมินผลควรดำเนินการอย่างเป็นระบบ ดังนี้:

การวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนการสอน:

- ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การทดสอบ การสังเกต การประเมินชิ้นงาน
- ประเมินตามสภาพจริงและต่อเนื่อง
- ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน เช่น การประเมินตนเอง การประเมินเพื่อน

การวัดผลประเมินผลโครงการ:

- กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการที่ชัดเจน
- ใช้รูปแบบการประเมินที่เหมาะสม เช่น CIPP Model
- เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ
- วิเคราะห์ผลและนำเสนอในรูปแบบที่เข้าใจง่าย

การวัดผลประเมินผลกิจกรรม:

- กำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่ชัดเจนและวัดได้
- ใช้เครื่องมือประเมินที่เหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรม
- ประเมินทั้งกระบวนการและผลลัพธ์ของกิจกรรม
- นำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมในครั้งต่อไป

การวัดผลประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน โครงการ และกิจกรรมต่างๆ

ประเด็นที่ 11. เน้นการมีส่วนร่วม ทุกฝ่าย สถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ตั้งแต่การวิเคราะห์ วางแผน ดำเนินการ นิเทศ ประเมิน

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายมีแนวทางดังนี้:

- จัดตั้งคณะทำงานที่มีตัวแทนจากทุกฝ่าย

- จัดประชุมระดมความคิดเห็นในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ
 - ร่วมกันวางแผนและกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา
 - เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามความถนัดและความสามารถ
 - จัดระบบการนิเทศติดตามที่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม
 - ประเมินผลการดำเนินงานโดยรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย
 - สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานต่างๆ
- การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายจะช่วยให้การพัฒนาการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของทุกฝ่ายอย่างแท้จริง

ประเด็นที่ 12. สร้างโอกาสให้กับผู้เรียนในการคิด แก้ปัญหา สร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

แนวทางในการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิดและการเรียนรู้ด้วยตนเอง:

- ใช้วิธีการสอนแบบ Active Learning เช่น Problem-Based Learning, Project-Based Learning
 - จัดกิจกรรมที่ทำทลายความคิดและกระตุ้นการแก้ปัญหา
 - ใช้คำถามปลายเปิดเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์
 - เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและทดลองด้วยตนเอง
 - ส่งเสริมการทำงานกลุ่มและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
 - ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นและสร้างองค์ความรู้
 - ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้ของตนเอง
- การสร้างโอกาสเหล่านี้จะช่วยพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง การแก้ปัญหา และการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียน

ประเด็นที่ 13. ความสะอาดและความปลอดภัยของสถานศึกษา

การดูแลความสะอาดและความปลอดภัยของสถานศึกษามีแนวทางดังนี้:

ด้านความสะอาด:

- จัดทำแผนการทำความสะอาดประจำวัน สัปดาห์ และเดือน
- มอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้บุคลากรและนักเรียนอย่างชัดเจน
- จัดหาอุปกรณ์ทำความสะอาดที่เพียงพอและเหมาะสม
- รณรงค์การรักษาความสะอาดและการทิ้งขยะให้ถูกที่

ด้านความปลอดภัย:

- ตรวจสอบและซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพปลอดภัยอยู่เสมอ

- จัดระบบรักษาความปลอดภัย เช่น กล้องวงจรปิด ยามรักษาการณ์
 - จัดทำแผนรับมือเหตุฉุกเฉินและฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ
 - ให้ความรู้ด้านความปลอดภัยแก่นักเรียนและบุคลากร
 - จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับการเรียนรู้และการทำกิจกรรม
- การดูแลความสะอาดและความปลอดภัยจะช่วยสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครองและชุมชน

ประเด็นที่ 14 การประเมินหลักสูตรทุกครั้งที่การใช้หลักสูตร

โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย การประเมินหลักสูตรอย่างมีส่วนร่วมมีแนวทางดังนี้:

- แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรที่มีตัวแทนจากทุกฝ่าย
- กำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตของการประเมินให้ชัดเจน
- ใช้เครื่องมือประเมินที่หลากหลาย เช่น แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต
- รวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม เช่น ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน
- วิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ
- จัดประชุมนำเสนอผลการประเมินและรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย
- นำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรอย่างมีส่วนร่วมจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่รอบด้านและนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของทุกฝ่ายอย่างแท้จริง

ระเบียบการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนเป็นแนวทางสำคัญในการกำกับดูแลการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน การจัดทำระเบียบการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนควรมีองค์ประกอบและแนวทางดังนี้:

1. กำหนดหลักการและวัตถุประสงค์:

- ระบุหลักการพื้นฐานของการวัดผลประเมินผล เช่น ความยุติธรรม ความโปร่งใส ความต่อเนื่อง
- กำหนดวัตถุประสงค์ของการวัดผลประเมินผล เช่น เพื่อพัฒนาผู้เรียน เพื่อตัดสินผลการเรียน

2. ระบุวิธีการและเครื่องมือในการวัดผลประเมินผล:

- กำหนดวิธีการวัดผลที่หลากหลาย เช่น การทดสอบ การสังเกต การประเมินชิ้นงาน
- ระบุเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผล เช่น แบบทดสอบ แบบสังเกตพฤติกรรม แบบประเมินโครงการ

3. กำหนดเกณฑ์การประเมิน:

- ร้อยละ
- ระบุเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละรายวิชาหรือกิจกรรม
 - กำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน เช่น ระบบตัวเลข ระบบตัวอักษร ระบบ
- ชิ้นงาน
4. กำหนดสัดส่วนคะแนน:
 - ระบุสัดส่วนคะแนนระหว่างภาคและปลายภาค
 - กำหนดสัดส่วนคะแนนสำหรับแต่ละวิธีการประเมิน เช่น คะแนนสอบ คะแนน
 5. ระบุระยะเวลาและความถี่ในการประเมิน:
 - กำหนดช่วงเวลาในการประเมินระหว่างภาคและปลายภาค
 - ระบุความถี่ของการประเมินตามสภาพจริง
 6. กำหนดแนวทางการรายงานผล:
 - ระบุรูปแบบการรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ
 - กำหนดความถี่ในการรายงานผล เช่น รายเดือน รายภาคเรียน
 7. ระบุเงื่อนไขการเลื่อนชั้นและจบการศึกษา:
 - กำหนดเกณฑ์การเลื่อนชั้นในแต่ละระดับ
 - ระบุเงื่อนไขการจบการศึกษาในแต่ละระดับ
 8. กำหนดแนวทางการสอนซ่อมเสริมและการเรียนซ้ำ:
 - ระบุเกณฑ์การพิจารณาให้สอนซ่อมเสริม
 - กำหนดแนวทางการจัดการเรียนซ้ำสำหรับนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์
 9. ระบุบทบาทและหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง:
 - กำหนดบทบาทของครูผู้สอน ผู้บริหาร และคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
 - ระบุหน้าที่ของนักเรียนและผู้ปกครองในกระบวนการวัดผลประเมินผล
 10. กำหนดแนวทางการทบทวนและปรับปรุงระเบียบ:
 - ระบุระยะเวลาในการทบทวนระเบียบการวัดผลประเมินผล
 - กำหนดกระบวนการในการปรับปรุงระเบียบให้สอดคล้องกับนโยบายและบริบท
- ที่เปลี่ยนแปลง

การมีระเบียบการวัดผลประเมินผลที่ชัดเจนและครอบคลุมจะช่วยให้การประเมินผล การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นธรรม ทั้งยังสามารถใช้ผลการประเมินในการพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

คณะผู้จัดทำ

กรรมการที่ปรึกษา

นางสาวดวงใจ ถวิลไพร

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำพูน เขต 2

คณะกรรมการผู้ถอดประสบการณ์

1. นางสาวชุลีกร ใหม่เขียว ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
2. นายรัชพล สุวรรณพงษ์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
3. ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูโรงเรียนบ้านแม่ทย
4. ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูโรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย
5. ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูโรงเรียนบ้านหนองปลาสะวาย
6. ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูโรงเรียนบ้านห้วยหละ
7. ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูโรงเรียนวัดวังหลวง
8. ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูโรงเรียนบ้านเหล่ายาว
9. ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูโรงเรียนบ้านต้นผึ้ง
10. ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูโรงเรียนชุมชนบ้านป่าไผ่
11. ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูโรงเรียนบ้านห้วยป็นจ้อย
12. ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูโรงเรียนบ้านห้วยกาน
13. ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูโรงเรียนบ้านปวงคำ (ประชาอุทิศ)
14. ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูโรงเรียนห้วยต้มชัยยะวงษาอุปถัมภ์

ผู้จัดทำรายงาน

นางสาวชุลีกร ใหม่เขียว

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

บรรณาธิการ

นางสาวชุลีกร ใหม่เขียว

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

